

“Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

для здобуття освітнього рівня бакалавра

**На тему: “Облік, аудит та економічний аналіз грошових ресурсів і
фінансового стану підприємства”**

Виконав: студент 2 курсу, групи ОО(ст)з-21
спеціальності 071 “Облік і оподаткування”

Даців М.М.

Керівник: д.е.н., проф. Пилипів Н.І.

Рецензент:

Івано-Франківськ – 2022

Зміст

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ РЕСУРСІВ ТА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
1.1 Економічна сутність грошових ресурсів підприємства	6
1.2 Нормативно-правове регулювання обліку грошових ресурсів підприємства ..	12
1.3. Класифікація та порядок розрахунку основних показників оцінки фінансового стану.....	18
РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ І АУДИТУ ГРОШОВИХ РЕСУРСІВ ПП “БІО-ЗАХІД”	26
2.1. Організація первинного обліку грошових ресурсів суб’єкта господарювання	26
2.2 Методика проведення облікових операцій із грошовими ресурсами.....	33
2.3 Порядок здійснення аудиту грошових ресурсів підприємства	37
РОЗДІЛ 3 ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ТА НАПРЯМКИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ.....	44
3.1 Аналіз платоспроможності і ліквідності підприємства	44
3.2 Оцінка фінансової стійкості суб’єкта господарювання	50
3.3 Рейтинговий аналіз фінансового стану підприємства та напрямки його удосконалення	56
ВИСНОВКИ.....	61
Список використаних джерел	64
ДОДАТКИ.....	69

ВСТУП

Актуальність теми. Важливими складовими господарської діяльності будь-якого підприємств є організація обліку грошових ресурсів, від якого залежать фінансова стабільність та бізнесу в цілому. Майже всі господарські операції, що відбуваються на підприємстві пов'язані із оплатою та отриманням коштів. Це відбивається при купівлі, виробництві та реалізації товарів і послуг.

Найліквіднішими активами та обмеженими ресурсами виступають грошові кошти, тому успіх бізнесу багато в чому залежить від його можливостей раціонально їх використовувати та розподіляти. Тому належно організований облік, проведений аудит та аналіз грошових ресурсів і фінансового стану підприємства є досить актуальною темою в умовах антикризового управління.

Мета і завдання дослідження полягають у детальному вивченні обліку, аудиту та аналізу грошових ресурсів і фінансового стану підприємства, їх порівняння та зіставлення теорії з практикою. З метою досягнення визначеної мети, в межах дослідження сформовано наступні завдання:

- визначити економічну сутність грошових ресурсів підприємства;
- дослідити нормативно-правове регулювання обліку грошових ресурсів підприємства;
- класифікувати та визначити порядок розрахунку основних показників оцінки фінансового стану;
- вивчити організацію первинного обліку грошових ресурсів суб'єкта господарювання;
- дослідити методику проведення облікових операцій із грошовими ресурсами;
- визначити порядок здійснення аудиту грошових ресурсів підприємства;
- проаналізувати платоспроможність і ліквідність підприємства;
- здійснити оцінку фінансової стійкості суб'єкта господарювання.;
- провести рейтингову оцінку фінансового стану підприємства та напрямки його удосконалення.

Об'єктом дослідження виступають господарські операції, пов'язані з рухом грошових коштів на ПП “Біо-Захід”.

Предметом дослідження виокремлено теоретичні та методичні основи проведення обліку, аудиту та аналізу грошових ресурсів на підприємстві, що займається оптовою торгівлею.

Стан наукової розробки. своєчасне та достовірне відображення господарських операцій з обліку, аудиту та аналізу грошових коштів дасть можливість одержувати успішні результати господарської діяльності суб'єкта господарювання.

Вивчення питання обліку, аудиту та аналізу грошових ресурсів і фінансового стану підприємства глибоко розглянуто в роботах таких вчених, як: Ф.Ф. Бутинця, А.Г. Завгороднього, Г.О. Партін, С.Ф. Голова, М.В. Кужельного, В.Г. Линника, В.М. Мурашка, В.М. Пархоменка, І.І. Пилипенка, Л.К. Сук, В.Я. Савченка, В.В. Сопка тощо. Однак низка проблематичних питань з обліку аудиту та аналізу грошових ресурсів і фінансового стану підприємства ще й досі залишилися не до кінця вивченими.

Методи дослідження. Під час написання бакалаврської роботи були застосовані такі методи дослідження: діалектичний метод – для розкриття сутності грошових коштів та фінансового стану, синтезу – з метою класифікації грошових ресурсів підприємства; графічний – з метою наочного відтворення отриманих результатів; абстрактно-логічний метод – для створення висновків та пропозицій дослідження.

Практичне значення одержаних результатів. Згруповано й узагальнено визначення сутності “грошові кошти”. Запропоновано розглядати грошові кошти як готівку у касі підприємства, депозити до запитання, кошти на банківських рахунках, що характеризують ліквідність, тобто можна використовувати в будь-який час для виконання платежів або обмін на законний платіжний засіб. Виокремлено головні аспекти організації обліку грошових ресурсів та відображено типові кореспонденції по обліку грошових коштів на підприємстві.

Розроблено рекомендації щодо покращення проведення аудиту суб'єкта господарювання.

Структура роботи. Бакалаврська робота складається із вступу, трьох розділів, висновку, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи становить 69 сторінок, у тому числі 13 таблиць, 8 рисунків і 3 додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ РЕСУРСІВ ТА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Економічна сутність грошових ресурсів підприємства

Найголовнішою матеріальною річчю в нашому світі виступають гроші. У різні часи людей постійно приваблювала природа та історія створення грошей, вони завжди намагалися описати їх особливості, що, враховуючи історичні аспекти, призвело до розвитку багатьох теорій, а саме: металістичної, номіналістичної, кількісної тощо. Розвиток форм обміну показує, що гроші в різні історичні періоди мали різні форми: знакову, товарну, ідеальну тощо. Рух грошей через корпоративну структуру часто порівнюють з циркуляцією крові в організмі. “Кров” – гроші – продовжує текти по всіх “артеріях” компанії, передаючи цінність усім її “органам”.

Таким чином, на основі аналізу літературних джерел тепер можна зробити висновок про поняття “грошові кошти” – це складна економічна категорія, і серед вчених немає єдиної думки щодо природи цієї категорії, яка дуже складна для розвитку не тільки теорії, але й практики фінансових відносин. Ми вважаємо за доцільне уточнити визначення категорії “грошові кошти”, яку ми пропонуємо розуміти як економічний вимір, який служить універсальним еквівалентом, що слугує засобом платежу та мірою вартості в операціях компанії з продажу товарів (робот, послуг) та можуть бути представлені у вигляді банкнот і монет у національній валюті в касі підприємства, депозитів до запитання, коштів на банківських рахунках, які можна в будь-який час використати для розрахунків або замінити для інші платіжні засоби.

Крім того, слід зазначити, що розрахунки між компаніями та організаціями опосередковують розподіл і перерозподіл суспільного продукту, його перехід від товару до грошей і навпаки. Оплата може здійснюватися як готівкою, так і безготівковою формою.

Відповідно до “Положення про ведення касових операцій у національній валюті України” розрахунки готівкою – це готівкові розрахунки суб'єктами господарювання та фізичними особами за реалізовану продукцію (товари, роботи, послуги), а також за операціями, не пов'язаними безпосередньо з реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг) та інших товарів [1]. Грошові розрахунки суб'єктів господарювання (підприємців) здійснюються касиром щодо підприємства та фізичних осіб як за рахунок грошової виручки, так і за рахунок коштів, отриманих від банку.

Дослідження питання сутності грошових коштів в економічній літературі розглядали різні вчені, проте єдиної думки щодо трактування даного поняття немає. Так, Бабіч В.В. та Сахова С.В. вважають, що грошові кошти – це грошова одиниця України та іноземна валюта [2, с. 98]. На думку Дерій М., готівка є основною складовою готівкових та безготівкових розрахунків між державними бюджетними установами та підприємствами [3, с. 62].

Несходовський І.С. зазначає, що готівка – це абстрактна міра економічних процесів, явищ, об'єктів, яка приймає суб'єкти як засіб платежу [4, с. 5]. Івченко Л.В. вважає, що грошові кошти – це бухгалтерське поняття, яке відображає найбільш ліквідні активи бізнесу і може мати форму готівки, банківських рахунків, депозитів до запитання [5, с. 801]. Остафійчук С.М. визначає готівку як грошові кошти в касі підприємства, депозитні вклади, кошти на банківських рахунках, які характеризуються повною ліквідністю, тобто в будь-який момент можуть бути використані для ремонту або обміну на законний платіжний засіб [6, с. 218].

На думку Бутинця Ф.Ф. гроші – це знак металу та/або паперу, який є мірою вартості на момент продажу і служить універсальним еквівалентом, тобто, скажімо, вартості всіх інших товарів і обмінюються один з одним. Гроші бувають електронні, кредитні, паперові [7, с. 54]. Осовська Г.В. дає визначення грошовим коштам як доходи та надходження, накопичені у грошовій формі на рахунках підприємств, організацій, установ, домогосподарств, банків і використовуються для задоволення власних потреб або вкладень у вигляді банківських коштів [8, с.

114]. Завгородній А.Г. та Партін Г.О. в економічній практиці під назвою грошової одиниці розуміють явища, які зовні відрізняються один від одного: розрахункові одиниці, що стосуються цін товарів, національних банкнот, іноземної валюти, банківських рахунків, грошові кошти використанні при купівлі цінних паперів, боргових цінних паперів, що використовуються для платежів тощо [9, с. 202].

Згідно МСБО 7 “Звіт про рух грошових коштів” гроші складаються з готівки та депозитів до запитання [10]. Відповідно до НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” гроші (грошові кошти) – це готівка, кошти на банківських рахунках та депозити до запитанн [11]. “Положення про ведення касових операцій у національній валюті України” №148 визначає грошові кошти як грошові знаки національної валюти України (банкноти та монети, у тому числі грошові знаки, обігові, пам'ятні монети, спосіб оплати) [1]. Готівка – сума грошей, фактично отримана від реалізації товарів (продукції, робіт, послуг), а також операцій, не пов'язаних безпосередньо з реалізацією товарів (продукції, робіт, послуг) та інших товарів. Існуючі підходи до розуміння сутності терміна “грошові кошти” узагальнено в Додатку А.

За своєю природою гроші є джерелом гарантії платоспроможності, сполучною ланкою між усіма економічними процесами підприємства. Незважаючи на те, що гроші покривають невелику частину загальних активів бізнесу, вони відіграють дуже важливу роль у забезпеченні його доступності та безперервного розвитку – вони починають операційний цикл і завершують його [12, с. 214]. Більшість дослідників звертають увагу лише на класифікацію грошових ресурсів, а не на ліквідність. При цьому грошові потоки є похідними від готівки, що характеризує рух останніх у процесі господарської діяльності підприємства. Проаналізувавши праці вище зазначених дослідників даного питання, можна виокремити наступну класифікацію грошових ресурсів:

За формою існування розрізняють готівкові та безготівкові кошти. Готівка – гроші у вигляді паперових грошей, монет, банкнот, файлів у пам'яті комп'ютера (якщо використовуються без безпосереднього контакту з банківськими рахунками). Безготівкові кошти – кошти на банківських рахунках, що

застосовуються з метою оплати, взаєморозрахунків через здійснення перерахувань з одного рахунку на інший.

Рис. 1.1 Класифікація грошових ресурсів підприємства

Джерело: сформовано на основі [7].

Готівка зазвичай використовуються для виплати заробітної плати, пенсій, стипендій (тобто для отримання доходу домогосподарства), а також для придбання товарів і послуг у роздрібній торгівлі, інвестування коштів у банківські внески (тобто у витрати домогосподарств) [13, с. 152]. У галуззі безготівкового грошового обігу рух грошей відбувається у формі переказів через банківські рахунки. Більшість грошових операцій у народному господарстві здійснюються в безготівковій формі: розрахунки між підприємствами (бізнесами), окремі види розрахунків підприємств і організацій з населенням (наприклад, перерахування коштів, у тому числі заробітної плати та пенсій) на поточні рахунки в банках

тощо. Безготівковий грошовий обіг має переваги перед грошовим потоком: гроші зберігаються, грошовий обіг прискорюється. Для підтримки середовища грошового обігу необхідно витрачати великі кошти на друк, підрахунок, сортування, пакування, збір коштів тощо. Крім того, готівковий обіг потребує великого штату касирів і контролерів. Проте державні органи та (національний) центральний банк все ще намагаються чітко визначити систему двостороннього готівкового обігу, яка не передбачає вільне переведення безготівкових грошей у готівку. Надмірне прискорення немонетарних грошових потоків може стати поштовхом до розвитку “підпільної економіки” [14, с. 146].

Крім того, слід підкреслити, що останнім часом картковий ринок досить вагомо привертає увагу фінансових установ як додаткове джерело ресурсів і доходів. Жорстка конкуренція спонукає банки впроваджувати нові способи співпраці, такі як інтернет-платежі, споживчі кредити, знижки, бонуси, мобільний “банкінг”, віртуальні рахунки тощо. Особливістю часу є те, що платіжна картка перестала бути простим інструментом для отримання готівки, а набула характеристик універсального інструменту доступу до рахунку, задовольняючи зростаючі потреби клієнтів. Цей спосіб оплати, поряд із багатьма позитивними властивостями, пропонує як користувачам карток, так і банківським установам, які видають, і дає їм багато переваг порівняно з іншими стандартними способами оплати [14, с. 15]. Також слід зазначити, що однією з актуальних проблем українських банків є шахрайство з пластиковими картками. Основна причина такої ситуації – відсутність в українському законодавстві статей, за якими особи, засуджені за незаконне використання пластикових карток, можуть бути притягнені до відповідальності.

За типом валюти виокремлюють: кошти в національній валюті та кошти в іноземній валюті. Кошти в національній валюті – грошові кошти (готівка та безготівкові кошти) у валютах, емітованих певною державою, які переважно перебувають в обігу на її території. Кошти в іноземній валюті – готівка грошові кошти (готівка та безготівкові кошти) в обігу та юридичні витрати відповідній іноземній державі (групі іноземних держав) [15, с. 85] Класифікація валюти за

типом валюти є надзвичайно важливою для валютного менеджменту, оскільки дозволяє керівництву компанії швидко реагувати на зміни курсів валют щодо національної валюти.

За формою зберігання виокремлюють: готівку; грошові кошти на банківських рахунках; електронні гроші (залишки на депозитних платіжних картках та кошти на рахунках платіжних систем Інтернету). Використання цього виду групування є дуже важливим для проведення інвентаризації грошей.

Гроші також можна класифікувати за обмеженнями щодо сфер використання: необмежене використання – готівка, якою підприємство може розпоряджатися без обмежень у підприємницькій діяльності; обмежене використання – готівка, яка є строго доступною для бізнесу для конкретних цілей. При цьому кошти, на які поширюються обмеження на використання, мають відображатися в статті балансу “Інші оборотні активи”, оскільки вони не можуть бути використані для розрахунків у будь-який момент, а мають бути використані для окремих видів діяльності [16, с. 34].

Залежно від сфери підприємницької діяльності грошові кошти можна поділити на: активні гроші та пасивні гроші. До активної складової належать грошові кошти, залучені в оборот, які використовуються як спосіб оплати. Пасивні гроші не використовуються для господарського обороту, а призначені для покриття певних потреб бізнесу. Розрахунки готівкою можуть бути розділені внутрішньо – як частина виплати заробітної плати та сум працівникам, дивідендів акціонерам тощо. і зовнішні – за рахунок фінансових відносин при реалізації продукції (робіт, послуг), придбанні сировини, сплаті податків і перерахувань до позабюджетних фондів, отриманні та погашенні кредитів тощо [17, с. 436].

Таким чином, проаналізувавши вище наведену інформацію, можна зазначити, що грошові кошти – це готівка у касі підприємства, депозити до запитання, кошти на банківських рахунках, що характеризують ліквідність, тобто можна використовувати в будь-який час для виконання платежів або обмін на законний платіжний засіб. Класифікація видів грошових ресурсів є відправною точкою для організації їх обліку, оскільки можна структурувати їх відповідно до

інформаційних потреб користувачів облікової інформації. Класифікація грошових коштів за цими ознаками важлива для аналізу фінансового стану підприємства, проведення інвентаризації та найбільш обґрунтованого відображення коштів на рахунках бухгалтерського обліку.

1.2 Нормативно-правове регулювання обліку грошових ресурсів підприємства

Більшість операцій, які здійснюються в бізнесі, пов'язані з купівлею, виробництвом і продажем товарів і послуг, а отже, з оплатою та отриманням грошей та їх еквівалентів. Оскільки вони мають можливість ротації, ризик помилок обліку та контролю в цій сфері обліку відносно високий. Тому важливим завданням є підвищення якості обліково-аналітичної інформації для окремих об'єктів обліку та всієї системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності, яка може бути забезпечена на основі характеристик якісних базових принципів, таких як правдивість, достовірність, вичерпність, нейтральність, основні принципи надання та оприлюднення обліково-аналітичної інформації [18, с. 129]. Таким чином, актуальним є питання формування якісної обліково-аналітичної інформації про грошові кошти та їх еквівалент відповідно до умов застосування МСФЗ та змін у нормативно-правовій базі бухгалтерського обліку та звітності.

Законність операцій із грошовими коштами регулюються чинним законодавством України та визначається на підставі нормативних документів. На нашу думку, нормативні рівні обліку грошових ресурсів підприємства можна схематично представити у вигляді ієрархічної таблиці. (табл. 1.1)

Рівні нормативно-правового регулювання обліку грошових коштів та їх еквівалентів

І рівень – Міжнародні нормативно-правові акти					
МСБО 7 “Звіт про рух грошових коштів”		МСБО 21 “Вплив змін валютних курсів”		МСБО 29 “Фінансова звітність в умовах гіперінфляції”	
II рівень – Національні нормативно-правові акти					
Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”	Закон України “Про банки і банківську діяльність”	Закону України “Про застосування реєстраторів розрахунків і касових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг”	Податковий кодекс України	Цивільний кодекс України	Господарський кодекс України
III – Підзаконні нормативно-правові акти					
НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової інформації”		П(С)БО 22 “Вплив інфляції”		П(С)БО 21 “Вплив змін валютних курсів”	
IV – Інструкції, положення державногосподарства					
Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій	Положення про ведення касових операцій у національній валюті України	Інструкція про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків - резидентів і нерезидентів	Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності	Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань	

Джерело: сформовано автором на основі:

На сучасному етапі функціонування української економіки суттєві зміни потребують операції у бухгалтерському обліку. Значною мірою це пов'язано зі спробою наблизити національні положення (стандарты) бухгалтерського обліку до міжнародних стандартів, щоб Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) мали значний вплив на регулювання національної системи бухгалтерського обліку. Зокрема, це

Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 “Звіт про рух грошових коштів”, який визначає вимоги щодо надання інформації про минулі зміни грошових коштів суб’єкта господарювання та їх еквівалентів з використанням звіту про рух грошових коштів, який характеризує грошові потоки протягом періоду від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності [19]. МСБО 21 “Вплив змін валютних курсів” [20] та МСБО 29 “Фінансова звітність в умовах гіперінфляції” [21] регулюють гроші та їх еквіваленти. Відповідно до МСФЗ 29 “Фінансова звітність в умовах гіперінфляції” монетарні статті не переоцінюються, оскільки вони вже деноміновані у валютах, що діють на дату закриття. МСБО 21 “Вплив змін валютних курсів” визначає процедуру отримання фіксованої або визначеної кількості одиниць певної валюти.

Відповідно до МСБО 21 “Вплив змін валютних курсів”, монетарні статті, номіновані в іноземній валюті, повторно конвертуються наприкінці кожного звітного періоду. Курсові різниці, що виникають у результаті коригування фінансових активів або перерахунку фінансових об’єктів за поточними обмінними курсами, відмінними від тих, які потім були перераховані на попереднє визнання протягом звітного періоду або у попередній фінансовій звітності, визначаються за результатом. хто їх виховав.

Рівень державного регулювання складається з чотирьох підрівнів: перший – представляє вихідні правові норми держави, що мають найвищу юридичну силу, а саме: Податковий кодекс України (ПКУ) [22], Господарський кодекс України (ГКУ) [23], Цивільний кодекс України (ЦКУ) [24] та закони України. Так, зокрема, Господарський кодекс України регулює договірні відносини між суб’єктами господарювання, відповідальність за невиконання договірних зобов’язань, а також поведінку суб’єктів господарювання при здійсненні діяльності у зовнішній економіці. За умови, що суб’єкти зовнішньоекономічної діяльності після сплати передбачених законодавством податків і зборів мають самостійний доступ до валютної виручки від своєї діяльності, крім випадків, визначених нормативно-правовою базою.

Цивільний кодекс України регулює використання коштів на банківських рахунках, а також строк позовної давності. Так, відповідно до ст. 1070 ЦКУ за користування коштами на рахунку клієнта банк зобов'язаний сплачувати відсотки, сума яких зараховується на рахунок клієнта, якщо це не передбачено договором або законом [24]. Сума відсотків зараховується на поточний рахунок замовника на умовах, встановлених договором, а якщо ці умови не встановлені, то в кінці кожного кварталу. Податковий кодекс України демонструє сутність поняття “кошти” та вказує, що додатна різниця в темпі зміни курсу включається до доходів, а від’ємна – до витрат. У пункті 4.2 ст. 135 ПКУ зазначено, що дохід від кредитно-позичкових операцій включається до оподаткованого доходу підприємства [22].

Найважливішим нормативним документом, що регулює облік операцій з грошовими коштами, є закони України, і насамперед Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” [25] та Закон України “Про банки і банківську діяльність” [26]. Як зазначає Голубнича Г.П., чітка організація процесу формування обліково-аналітичної інформації на етапах виявлення, вимірювання, запису, накопичення, узагальнення гарантується дотриманням принципу підпорядкованості (взаємозалежності). можна розглядати межі та структури конкретних локальних систем обліку, які безпосередньо впливають на кількість і якість самої інформації [27, с.29].

Закон України “Про банки і банківську діяльність” визначає основні вимоги до ведення банківських рахунків та встановлює обов’язки банків щодо визначення клієнтів, які відкривають рахунки, та осіб, уповноважених діяти від імені таких клієнтів. Законом України “Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв’язку” визначено коло осіб, яким банки мають право відкривати рахунки, та регламентовано порядок відкриття рахунків та їх види [28].

Відповідно до ст. 1 Закону України “Про застосування реєстраторів розрахунків і касових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та

послуг”, застосовувати РРО зобов’язані всі юридичні особи (їх філії, відділення, підрозділи), а також фізичні особи – комерційні особи. [29]. Відповідно до вимог статті 3 цього закону передбачається, що суб’єкти господарювання будуть проводити розрахункові операції в готівковій та/або в негрошовій формі (з платіжними картками, платіжними чеками, жетонами тощо), при реалізації товарів (послуг) у торгівлі, реалізуючи продукти харчування та послуги, зобов’язаний проводити розрахункові операції на загальну суму закупівлі через зареєстровані записи, скріплені в установленому порядку та проведені в податковій системі розрахункових операцій з роздруківкою відповідних розрахункових документів, що засвідчують розрахункові операції.

Третій рівень – підзакони, особливо положення (стандарти) бухгалтерського обліку. НП (С) БО 1 “Загальні вимоги до фінансової інформації” визначає зміст і форму звіту про рух грошових коштів та загальні умови публікації їх статей [11]. Операції з коштами в іноземній валюті, які є однією з основних складових грошових активів, регулюються П(С)БО 21 “Вплив змін валютних курсів” [30]. Цей стандарт визначає характер грошових активів, але не існує стандарту для їх віднесення. Іншим серйозним недоліком цього стандарту є поширення на грошові активи, номіновані в іноземній валюті, включаючи: валютні рахунки та готівку, надходження від іноземних покупців, векселі та фінансові інвестиції, якщо вони призначені для погашення готівкою.

Після розгляду ключових положень П(С)БО 21 “Вплив змін валютних курсів” та МСФЗ 21 “Вплив змін валютних курсів”, суттєвих відмінностей між цими стандартами не виявлено, національні стандарти базуються на міжнародних стандартах. Виявлено подібні характеристики, включаючи характер терміну «грошові активи» та їх складові, оцінку грошових активів в іноземних валютах на дату первісного визнання та необхідність визначення курсових різниць на звітну дату та на дату проведення розрахунків. У той же час унікальною особливістю вважається те, що міжнародні стандарти також дозволяють застосовувати курс, близький до реального обмінного курсу на дату операції. Наприклад, для всіх операцій, здійснених протягом тижня або місяця в іноземній валюті, можна

застосувати середній курс цієї валюти. П (С) БО 21 такого положення не передбачає. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 22 “Вплив інфляції” стосується процедури коригування опублікованої фінансової звітності на вплив інфляції [31].

До четвертого рівня належать інструкції, видані на державному рівні або НБУ. Щодо нормативного регулювання безготівкових розрахунків, основним документом, що регулює механізм безготівкових розрахунків, їх форм, стандарти документів та документообіг, є “Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті”. Крім цієї інструкції були додані положення (у тому числі П(С)БО 21), які регулюють порядок оплати векселем, чеком, акредитивом та платіжною картою.

Відповідно до Постанови НБУ “Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні” [1] фізичні особи мають право сплатити понад 150 тис. грн. шляхом перерахування коштів з поточного рахунку на поточний рахунок, внесення та/або перерахування коштів на поточні рахунки (в т.ч. Інструкцією № 492 “Про порядок відкриття та використання рахунків у національній та іноземній валюті” від 14 квітня 2000 р. передбачено, що зареєстрованим суб’єктам господарювання, крім поточних рахунків у національній та іноземній валюті, які використовуються для здійснення безготівкових розрахунків. Розрахунки, кредитні та касові операції відкриваються в установі банку за місцем реєстрації підприємства або в будь-якому банку України за згодою сторін.

Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності передбачають розкриття інформації про статті балансу (звіт про фінансовий стан), звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід), звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал [33]. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності фінансової звітності, що визначають порівнянність фінансової звітності за перевищення у встановлених лімітах розрахунків готівкою платникам готівки, підлягають накладенню штрафу, його величина залежить від ліміту встановленої валюти. Проте постановою Правління директорів НБУ № 210

внесено зміни до Положення № 637, стандарт пункту 2.3, який передбачав прив'язку перевищення ліміту готівки, вилучено з 01.09.2013. Таким чином, штрафні санкції за дотримання встановлених лімітів залишку готівки в касі, визначених

На основі проведеного дослідження виявлено, що основними проблемами розвитку якісної обліково-аналітичної інформації з обліку грошових коштів та грошових потоків є: відсутність нормативно-правових актів, що регулюють облік грошових активів, нормативно-правових актів, які є неповними складовими обліку грошових активів, що, водночас, призводить до спотворення інформації про грошові активи в національній валюті. Сьогодні в Україні існує багато нормативно-правових актів, що регулюють облік грошових коштів та їх рух. Однак для більш ефективної організації бухгалтерського обліку необхідно гармонізувати українське законодавство відповідно до вимог МСФЗ.

1.3. Класифікація та порядок розрахунку основних показників оцінки фінансового стану

Ефективність дії управлінських рішень мікро- та макrorівня значною мірою залежить від рівня аналізу та детальної оцінки фінансового стану суб'єктів господарювання, яка передбачає розрахунок та перегляд показників, що охоплюють різні аспекти корпоративної діяльності. За результатами оцінки фінансового стану можуть бути розроблені заходи стосовно поліпшення структури капіталу, відновлення платоспроможності, збільшення рівня прибутковості, визначення оптимального обсягу товарообігу, який необхідний підприємству, визначення резервів підтримки розвитку підприємства та покращення його майбутнього розвитку та перспективи господарювання, щоб уникнути фінансової кризи.

Фінансовий стан являє собою складну економічну категорію, що відображає характеристику результатів діяльності підприємства за певний період часу та динаміку, відображає ступінь наявності фінансових ресурсів, раціональність їх

вкладень, забезпеченість оборотними коштами для своєчасного погашення боргів з метою ефективної діяльності майбутнього. Аналіз фінансової ситуації може бути використаний для впливу на поточний стан і тенденції розвитку підприємства, визначення обсягів і напрямів діяльності, важливих факторів зростання та прогнозування їх впливу на найважливіші параметри діяльності, наскільки ефективно розвивається бізнес та приймаються управлінські рішення.

Таким чином, аналіз фінансової ситуації має на меті виявлення внутрішніх проблем компанії з метою консультування, обґрунтування та прийняття управлінських рішень. Об'єктивну оцінку фінансового стану можна отримати лише шляхом розрахунку економічних показників, які є показниками діяльності конкретного підприємства. Аналіз одного чи двох показників не дає повного уявлення про підприємство, для оцінки фінансового стану використовується система показників, організована за певними ознаками, кожен показник описує кількісно-якісний аспект чи явище по відношенню до інших показників без копіювання їх.

Звісно, фінансове становище компаній виступає багатограним, складним поняттям і досить неоднозначним. У цілому семантична характеристика економічної сутності “фінансовий стан підприємства” є результатом взаємодії всіх ланок економічних відносин, що визначається сукупністю факторів виробництва та економіки та характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення та використання фінансових ресурсів. Характеристика фінансового стану переважно базується на індикативних критеріях, які визначають ефективність взаємодії внутрішніх факторів (наявних фінансових ресурсів), навіть якщо в нинішньому ринковому середовищі зовнішні фактори можуть мати значний (іноді вирішальний) вплив на фінансово-фінансовий стан та економічне позиціонування суб'єкта господарювання.

Усі підприємства зацікавлені в отриманні позитивних фінансових результатів. З точки зору Деркача О.В., підприємницька діяльність передбачає безперервний обіг коштів у формі витрат, розподілу та використання ресурсів і доходів [34]. При цьому обчислюються можливі джерела, напрямки та форми

фінансування, оптимізується структура капіталу, проводяться дослідження з постачальниками матеріально-технічних ресурсів, покупцями товарів, державними органами (сплата податків), трудовим потенціалом підприємства тощо. Основними завданнями фінансових операцій є: вибір найкращих форм фінансування, оптимальної структури капіталу компанії та напрямків його використання для гарантування постійно високої прибутковості; збалансувати за часом надходження та витрати засобів платежу; підтримувати належну ліквідність і своєчасність платежів. Основний зміст господарської діяльності суб'єкта господарювання має забезпечити відповідне фінансування [34]. Важливість фінансового аналізу є в тому, що він служить підставою для розробки економічної політики підприємства, як засобом виявлення операційних дефіцитів і прийняття управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності діяльності підприємства (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Оцінка теоретичних підходів до визначення терміну “фінансовий стан”

Автор	Визначення поняття
Аверіна М.Ю. [35, с. 52]	Фінансовий стан визначається в можливості платоспроможності суб'єкта господарювання через кругообіг засобів існування.
Базилінська О.Я. [36, с. 93]	Фінансовий стан суб'єкта господарювання визначається як набір показників, що дає характеристику фактичної наявності, потреби та використання фінансових результатів підприємства.
Деркач О.В. [34]	Фінансова стійкість являє собою потрібну умову діяльності суб'єкта господарювання в ринкових умовах ведення діяльності.
Заюкова М.С. [37]	В терміні “фінансовий стан” розглядається взаємозв'язок між фінансовою і виробничою діяльністю підприємства.
Черниш С.С. [38, с. 143]	Фінансовий стан являє показник його кредито- та платоспроможність, виконання зобов'язань між іншими суб'єктами господарювання тощ.

Економічний аналіз фінансового стану підприємства є базою управління економікою компанії. Економічний аналіз важливий в фінансовому житті діяльності компанії, він допомагає здійснити:

– пошук напрямків удосконалення фінансового стану компанії;

- об'єктивне оцінювання раціонального застосування всіх видів економічних ресурсів;
- своєчасні заходи щодо збільшення рівня ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості суб'єкта господарювання;
- забезпечення оптимального виробничо-соціального розвитку колективу за результатами, виявленими під час аналізу фінансового стану підприємства;
- контроль розробки плану фінансового рекреаційного розвитку компанії .

Процес економічного аналізу інформаційних ресурсів підприємства передбачає три структурних елементи: об'єкт дослідження; суб'єкт вивчення; методологія, яка транслює зв'язок між досліджуваним об'єктом і визначеним суб'єктом. Фінансовий аналіз має свій особливий об'єкт дослідження, що виділяє його як окрему галузь знань від економіки. У зв'язку з об'єктивною спрямованістю фінансового аналізу його предмет може бути пов'язаний з фінансовим станом підприємства, економічними явищами та процесами, які відображаються системою економічних показників, що характеризують підприємство.

Аналіз системи показників дає можливість не тільки оцінити її окремі елементи, а й отримати інформацію про вплив певного явища на підприємницьку діяльність в цілому через взаємодію окремих його частин. Кількість і набір індикаторів, що входять до системи, залежатиме від мети та завдань аналізу, обмежень у часі, наявного носія даних, наявних технічних ресурсів тощо. Труднощі у виборі показників, необхідних для аналізу, також пов'язані з необхідністю досягнення оптимального співвідношення між вхідною інформацією і отриманим результатом.

Досліджена система показників є певною мірою стабільною, але з появою нових викликів, зміною економічної ситуації та зовнішніх і внутрішніх умов ведення бізнесу вона має можливість удосконалюватися новими показниками. Для гарантії достовірності оцінки система показників повинна відповідати таким вимогам:

- охоплення показників у всіх аспектах досліджуваного предмета чи явища;

– взаємозв'язок показників (внутрішній зв'язок компонентів системи, тобто вони повинні мати щось спільне, що їх пов'язує);

– верифікація – можливість визначення надійності або аутентифікації, що забезпечує чіткий алгоритм розрахунку та необхідний носій даних.

Система показників повинна базуватися на певних принципах:

1. Система буде надавати, частково та загально, індикатори, які описують загальну сторону або напрямок бізнесу та можуть бути розділені на кілька загальних показників.

2. Набір показників повинен бути оптимальним для підприємства, тому піддається контролю.

3. Показники системи повинні бути взаємодоповнювальними, але не надлишковими, значущими та слабо корельованими (коефіцієнт кореляції не перевищує 0,85, що дозволяє дотримуватися принципу дозволеної мультиколінеарності). Недотримання цього принципу призведе до системної перевантаженості, оскільки корельовані показники поступово змінюватимуть свою динаміку.

4. Підтримувати оптимальне співвідношення абсолютних і відносних показників. Відносні показники дають змогу порівнювати непорівнянні в абсолютному вимірі об'єкти, вплив деяких загальноекономічних факторів (наприклад, розподілу), щоб забезпечити коректну обробку економіко-математичними методами. При аналізі фінансового стану підприємства динамічні та регіональні порівняння проводяться переважно з відносними показниками.

5. Система повинна бути максимально аналітичною, тобто давати можливість оцінити поточну фінансову ситуацію та перспективи розвитку компанії та бути адаптованою до управлінських рішень. Цього можна досягти шляхом включення в систему показників, що використовуються в традиційному аналізі, застосування однозначних алгоритмів при його розрахунку, переважного використання як підґрунтя необхідних даних для обліку та звітності.

На нашу думку, фінансовий стан підприємства можна оцінити, аналізуючи шість груп показників, кожна з яких характеризує певну сторону діяльності суб'єкта господарювання:

- показники майнового стану активів – дозволяють статично і динамічно охарактеризувати склад і структуру капіталу підприємства, у тому числі основного та поточного, обчислити технічний і моральний стан, вид відтворення та ефективність застосування у діяльності основних фондів;

- показники ліквідності – описують здатність компанії швидко, тобто за короткий період часу з низькими трансакційними витратами, перетворювати активи в готівку;

- показники платоспроможності капіталу (фінансової стабільності) – використовуються для оцінки здатності компанії виконувати свої зобов'язання перед кредиторами за певний період;

- показники ділової активності – можна визначити ефективність використання інвестованих коштів і визначити, за якою ціною підприємство може підвищити ефективність своєї діяльності;

- показники рентабельності (прибутковості) – визначають ефективність діяльності підприємства;

- ринкові показники діяльності (для акціонерних товариств) – описують положення компанії на фондовому ринку.

Кожна з цих груп показників складається з набору аналітичних коефіцієнтів, найважливіші з яких представлені в таблиці. 1.3.

Кожен показник має своє значення і вагу, що визначає його внесок у становлення фінансового стану суб'єкта господарювання в цілому. Тому необхідно аналізувати систему показників, а не кожен показник окремо, оскільки їх індивідуальне вивчення кожного з них не дасть здійснити можливість здійснити висновки про загальне становище підприємства. Послідовність кроків для аналізу фінансового стану компанії можна узагальнити так:

1. На підставі статистичної та фінансової звітності розраховуються значення характеристик підсистеми для всіх періодів дослідження.

2. Проводиться порівняння отриманих значень показників із середніми значеннями галузі та нормою, а також нормальними значеннями підприємства, що досліджується.

Таблиця 1.3

Групи показників оцінки фінансового стану суб'єкта господарювання

Група показників	Аналітичні показники
1. Показники майнового стану	Стану основних засобів (зносу і придатності); руху основних засобів; ефективності використання основних засобів; структури оборотних активів тощо.
2. Показники ліквідності	Абсолютної, загальної ліквідності; поточної заборгованості тощо.
3. Показники фінансової стійкості	Власні оборотні активи; показники автономії (незалежності); фінансової стійкості; фінансування; фінансового левериджу тощо.
4. Показники ділової активності	Коефіцієнти оборотності активів, дебіторської та кредиторської заборгованості, оборотних коштів, запасів тощо.
5. Показники рентабельності	Власного капіталу; активів; виробничих засобів; реалізованої продукції; рентабельності діяльності; коефіцієнт капіталізації тощо.
6. Позиція підприємства на ринку цінних паперів	Дивідендний вихід; прибуток на акцію; дивідендна доходність акції; коефіцієнт котирування акції тощо.

Джерело: сформовано автором на основі [39].

3. Виконується аналіз динаміки кожного коефіцієнта, що дозволяє зробити обґрунтовані висновки із зазначенням основних причин зміни коефіцієнта (при необхідності використовувати інформацію про динаміку зміни абсолютних значень, що визначають досліджуваний коефіцієнт).

4. Визначаються статистичні властивості еволюції показників (тенденція, їх параметри, коефіцієнти регресії, множинні коефіцієнти кореляції, залишкова варіація тощо).

5. Визначаються чинники, які вплинули на значення показника протягом звітного періоду (особливо якщо значення показника не відповідає критичному чи нормативному).

6. Для кожної функціональної підсистеми показників формуються аналітичні записки, які на основі отриманих даних дають детальну загальну характеристику підприємства в кожній області аналізу.

7. Розробляються заходи щодо покращення або коригування досліджуваних показників, виявлення резервів (підвищення рентабельності, зниження витрат, встановлення точки безбитковості, виявлення інших резервів).

8. Формується загальна аналітична записка всіх систем індикаторів, що показує повний набір діяльності всіх підсистем в цілому, фінансовий стан та рекомендації для продовження ефективної роботи. Визначається майбутнє значення показника та засоби його досягнення. Значення показника прогнозується.

Таким чином, фінансовий стан є найважливішою характеристикою фінансових результатів діяльності підприємства, оскільки визначає конкурентоспроможність підприємства, його потенціал у бізнесі, оцінює ступінь захищеності фінансових інтересів підприємства та його фінансових та інших партнерів. Аналіз фінансового стану підприємства є необхідною умовою нормального функціонування та необхідним кроком у розробці планів і прогнозів фінансового оздоровлення компаній. Оцінка є вимогою для функціонування будь-якої форми власності і важлива для ключових користувачів (інвесторів, власників, керівництва, банків, постачальників та інших кредиторів, службовців, уряду, корпорацій та фізичних осіб), які зацікавлені у фінансуванні діяльності національних та іноземних компаній.

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ І АУДИТУ ГРОШОВИХ РЕСУРСІВ ПП “БІО-ЗАХІД”

2.1. Організація первинного обліку грошових ресурсів суб’єкта господарювання

Для безперервного та всеохоплюючого контролю за господарською діяльністю підприємства використовуються бухгалтерські документи, які відображають факти здійснення операцій в процесі введення господарської діяльності.

Первинні документи є найважливішими під час фіксації операцій. Основні первинні документи кожної господарської одиниці формуються під час фактичного здійснення операції, але в тих випадках, коли це неможливо –відразу після її завершення. З метою моніторингу та контролю обробки даних на основі базових документів створюються загальні (зведені) облікові документи. Відомості, зафіксовані у вихідних документах, прийнятих до господарського обліку, групуються та ущільнюються за інформаційною обліковою інформацією на синтетичні та аналітичні рахунки шляхом подвійного запису на відповідних рахунках [40, с. 115].

Дослідження специфіки обліку, аудиту та аналізу грошових ресурсів підприємства здійснювалось на прикладі діяльності ПП “Біо-Захід”, де є всі можливості для вивчення вищезазначених проблем.

ПП “Біо-Захід” – невелика компанія з 20-річним досвідом у комерційній діяльності та реалізації торгівельно-посередницьких послуг. Підприємство спеціалізується на оптовій торгівлі продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами.

Бухгалтерський облік на ПП “Біо-Захід” організований за допомогою комп’ютерної програми автоматизації бухгалтерського обліку 1С “Бухгалтерія 2.0”, що полегшує роботу працівників бухгалтерії. Використання інформаційних

технологій дає можливість раціонально організувати облікову роботу. Це пояснюється вдосконаленими методами обробки даних, які дозволяють швидко доносити інформацію до керівників різних рівнів управління. Крім того, інформаційні технології дають можливість постійно моніторити записи облікових даних та формувати документи. Реальним результатом для суб'єкта господарювання є зниження ймовірності нарахування штрафу через недбалість, неграмотність або випадкову помилку бухгалтера. Права та обов'язки працівників визначаються в посадовій інструкції.

На ПП “Біо-Захід” облік грошових коштів, а саме готівки в касі та коштів на розрахункових рахунках відображаються в певному наборі документів та реєстрації операцій в них та їх зображення на рахунках.

Готівкові розрахунки здійснюються за допомогою платіжних доручень, відомостей про витрати, клірингових документів, документів, що стосуються електронних платіжних засобів, інших касових документів, які відповідно до законодавства України підтверджують реалізацію (повернення) товарів, послуг, отримання (повернення) готівки.

Готівкові документи можуть бути електронними або паперовими. Оформлення електронних готівкових документів здійснюється відповідно до вимог законодавства України про електронний документообіг. Схема документації касових операцій у ПП “Біо-Захід” наведена на рис. 2.1.

Прийом готівки в касу у ПП “Біо-Захід” здійснюється на підставі прибуткового касового ордера за підписом головного бухгалтера або уповноваженої керівником підприємства особи. До прибуткових касових ордерів можуть додаватися документи, що слугують підставою для їх складання.

Прийом готівки від підприємств на основі прибуткового касового ордера оформляється квитанцією, підписаною головним бухгалтером або уповноваженою ним особою (тобто відокремлена частина прибуткового касового ордера), підпис якої може бути засвідчений печаткою цього підприємства. Використання печатки компанії не є обов'язковим.

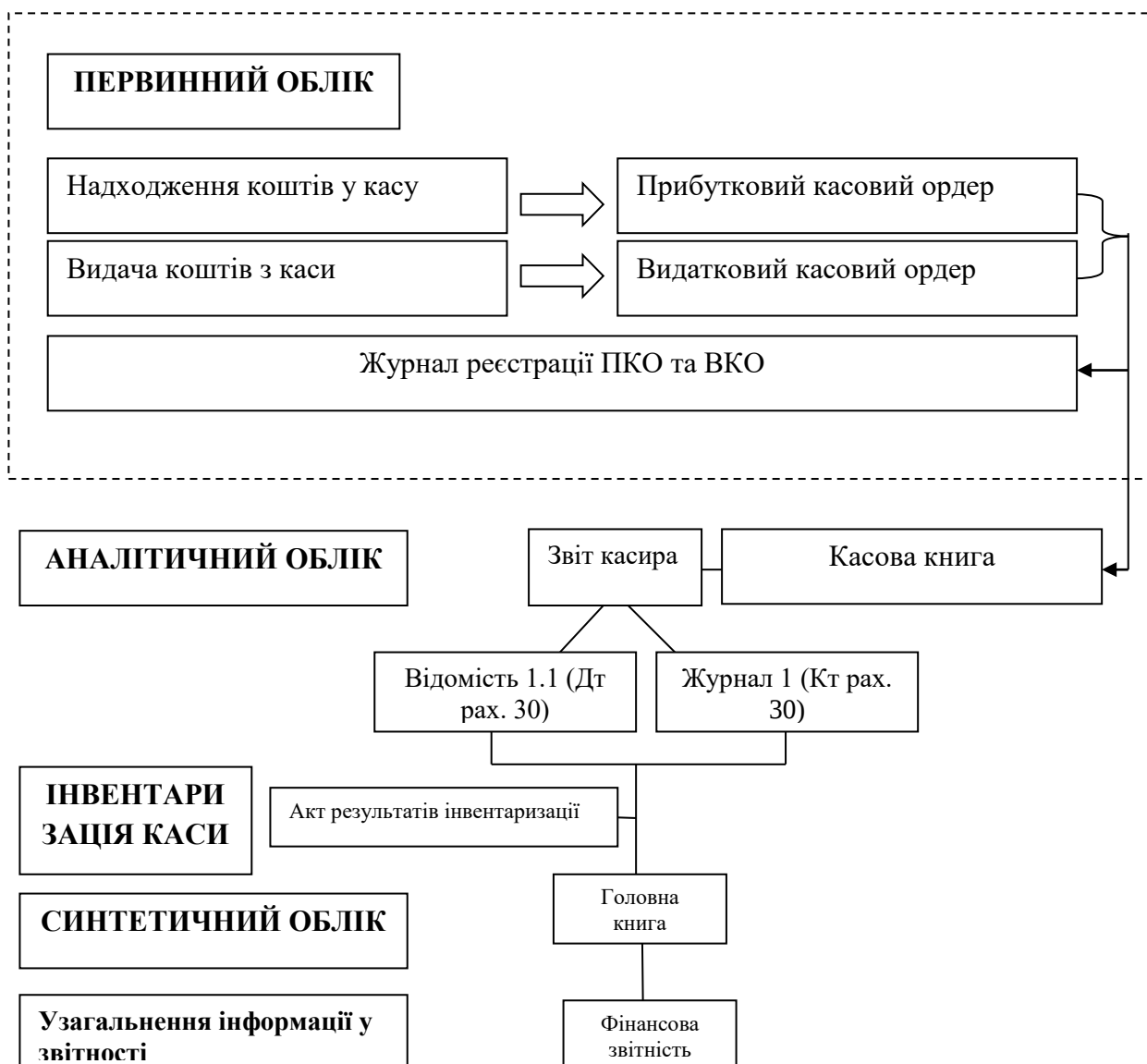

Рис. 2.1 Схема документації касових операцій у ПП “Біо-Захід”

Джерело: розроблено автором.

Касири (особи, які виконують їх обов'язки) під час роботи із касою користуються правилами Національного банку України про платіжність банкнот і монет.

Зняття готівки з кас у ПП “Біо-Захід” здійснюється на підставі видаткових касових ордерів або видатковими відомостями про витрати. Готівкові розрахункові документи підписуються довірительом та головним бухгалтером як

уповноваженою ним особою. Платіжні вимоги супроводжуються платіжними вимогами та дорученнями.

Підпис керівника підприємства на банкнотах не потрібен, оскільки на доданих до банкнот документах, виписках і рахунках є його авторизаційна відмітка.

Прийом готівки, отриманої від банку в касу, і передача касиром готівки до банку для здачі в банк здійснюється шляхом відповідними касовими ордерами (видатковими або прибутковими), де такі операції з готівкою відображаються в касовій книзі.

Документом, що підтверджує доставку виручки до банку та вкладення готівки в каси суб'єктів господарювання, є:

1) банківська квитанція про внесення готівки, підписана відповідальними особами банку та засвідчена печаткою банку;

2) Чек/квитанція із банкомата як апаратно-програмний комплекс самообслуговування;

3) Копія відомостей, що супроводжують сумку з касовим продуктом (готівкою), засвідчену підписом та печаткою інкасатора;

4) Чек платіжного терміналу у режимі реального часу збору коштів за допомогою платіжних терміналів [41, с. 88].

Виплати, що пов'язані із заробітною платою персоналу у ПП “Біо-Захід” здійснюються касиром підприємства через видаткові касові ордери на підставі відомостей про витрати або інформації про витрати, складених для кожного отримувача.

Кожне підприємство з касою веде касовий апарат для обліку касових операцій у національній валюті (крім кас відокремлених підрозділів). Аркуші касової книги пронумеровані та прошнуровані. Кількість касових аркушів засвідчується підписами керівника підприємства та головного бухгалтера.

Записи до касової книги здійснюються у ПП “Біо-Захід” у двох примірниках. Перший екземпляр, які є невід'ємною частиною книги – “Прикріплені листи касової книги” – залишаються в книзі. Інший примірник, які є

знімною частиною касової книги – “Звіт касира” – це документи, в яких каси повідомляють про рух грошей у касі. Перший і другий примірники мають однакові номери.

Виправлення касової книги не допускаються. Якщо ж зроблені виправлення, то їх обов’язкового підписує касир, а також головний бухгалтер або його заступник.

Для господарських цілей приватне підприємство проводить безготівкові операції через поточні рахунки, відкриті в банках. Банки відкривають своїм клієнтам поточні рахунки за договором банківського рахунку, депозитні рахунки за договором банківського вкладу та рахунки умовного зберігання за договором умови зберігання.

Відкриття та закриття банківських рахунків у ПП “Біо-Захід” здійснюється згідно з Інструкцією № 492 від 12 листопада 2003 року із змінами та доповненнями “Про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах” [42].

Розрахунковий (поточний) рахунок – рахунок, відкритий банком у клієнта на договірних засадах для зберігання грошових коштів і розрахунково-касових операцій шляхом розрахунку відповідно до умов договору та вимог законодавства України. Усі поточні та касові операції на поточних рахунках, відкритих у банках для суб’єктів господарювання, у національній валюті здійснюються відповідно до умов договору та вимог законодавства України.

Депозитний рахунок – рахунок, відкритий банком для утримання грошей, перерахованих клієнтом в управління на договірній основі на певний термін або без таких відсотків під певний відсоток (дохід) і який може бути повернений клієнту. відповідно до законодавства України та договірних положень.

Клієнти можуть відкрити лише один поточний рахунок для створення юридичної/фізичної особи, а саме статутного, пайового капіталу тощо у національній та/або іноземній валюті.

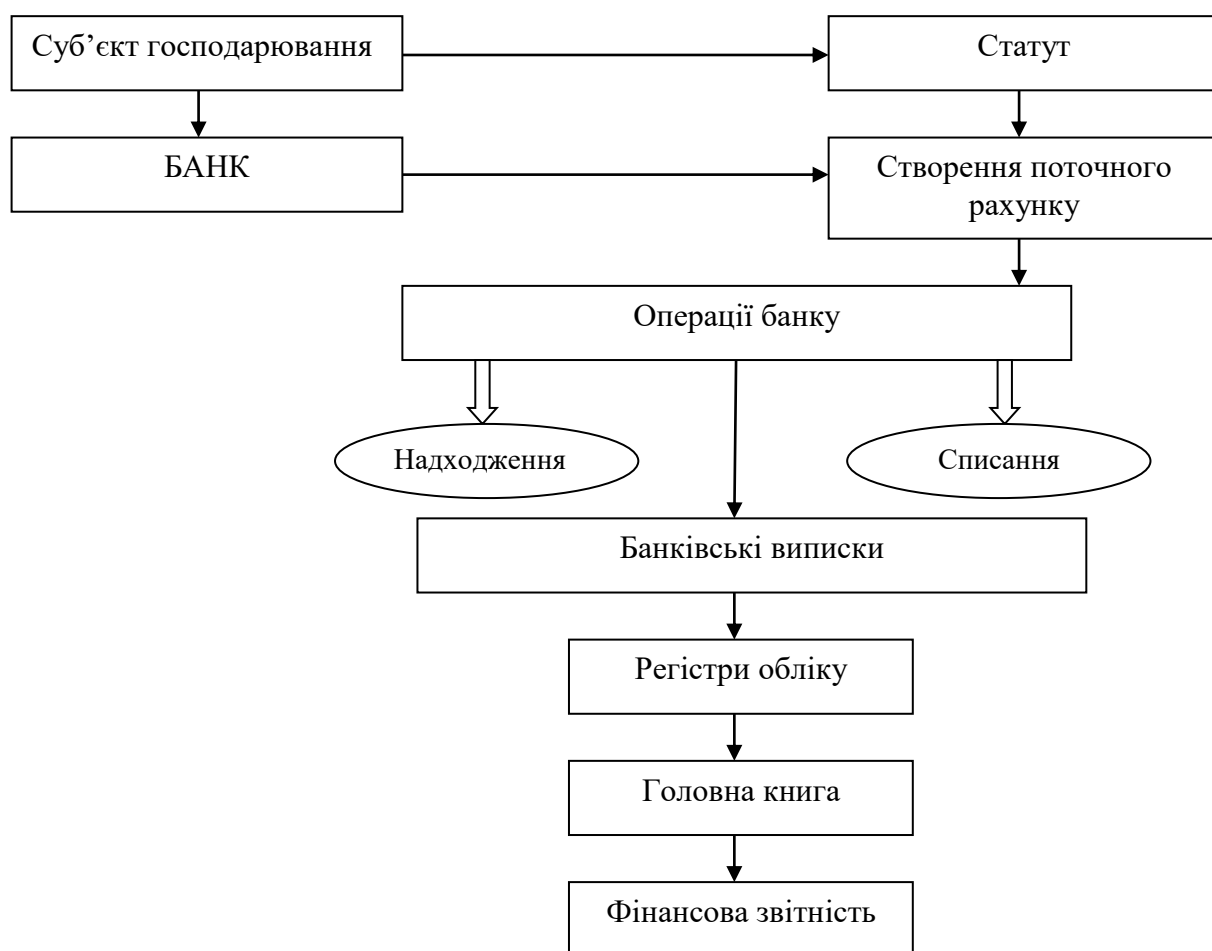
Банк зобов’язаний надіслати до компетентного контролюючого органу повідомлення про відкриття або закриття рахунку платника податків та здійснити

видаткові операції за рахунком такого клієнта в порядку, передбаченому статтею 69 Податкового кодексу України.

Датою відкриття поточного рахунку Клієнта є дата, зазначена в розділі “Відмітки банку” запиту на відкриття цього рахунку.

Безготівкові розрахунки - перерахування певної суми коштів з рахунків платників на рахунки одержувачів та перерахування банками коштів від імені юридичних і фізичних осіб на рахунки одержувача, внесені готівкою в банк. Банк проводить ці розрахунки на підставі клірингових документів у паперовій або електронній формі. Інші платежі передбачають банки та їх філії, компанії, фізичні особи та інші клієнти банків, рахунки яких дебетуються або кредитуються.

Порядок загального зарахування коштів на поточний рахунок показано у ПП “Біо-Захід” на рис. 2.2.

**Рис. 2.2 Порядок загального зарахування коштів на поточний рахунок
показано у ПП “Біо-Захід”**

Джерело: розроблено автором.

У клірингових операціях використовуються такі види платіжних інструментів:

- меморіальний орден;
- платіжне доручення;
- платіжна вимога-доручення;
- платіжна вимога;
- чек;
- інкасове розпорядження про стягнення коштів.

Платіжне доручення є одним із найважливіших платіжних документів, що дозволяє здійснювати безготівкові розрахунки.

Платіжне доручення – кліринговий документ, в якому платник письмово доручив керуючому банку списати з його рахунку визначену суму коштів і перерахувати її на рахунок одержувача .

Платник видає платіжне доручення за формою, визначеною у додатку 2 до Інструкції № 22, відповідно до інформаційних вимог до клірингових документів, наведених у додатку 7 до Інструкції № 22, та подає його до банку-відправника у кількості примірників, необхідних всім учасникам безготівкових розрахунків.

Банк платника приймає платіжне доручення до виконання протягом 30 календарних днів з моменту його видачі. Дата формування платіжного доручення не включається.

Платіжна вимога – документ для оформлення вимоги стягувача або якщо резидент або бенефіціар за договором зареєстрований в банку, що обслуговує платника, перерахувати платнику певну суму коштів з рахунку платника без погодження з платником.

Платіжна вимога-доручення може використовуватися в усіх безготівкових розрахунках учасників.

Чеки використовуються лише для безготівкових переказів з рахунка особи, що видала чек, на рахунок одержувача і не виплачуються готівкою.

Таким чином, документальне оформлення обліку грошових коштів у ПП “Біо-Захід” включає в себе значну кількість необхідних первинних документів для оформлення операцій із рухом грошових коштів на приватному підприємстві.

2.2 Методика проведення облікових операцій із грошовими ресурсами

Для зведення інформації про наявність та рух коштів у національній та іноземній валюті в касі, поточному рахунку та інших банківських рахунках у ПП “Біо-Захід” використовують рахунки 3 класу “Кошти, розрахунки та інші активи”.

Рахунок 30 “Готівка” призначений для узагальнення наявності та руху коштів на касі підприємства.

У ПП “Біо-Захід” відкриті наступні субрахунки до рахунку 30 “Готівка”:

- 301 “Готівка в національній валюті”;
- 302 “Готівка в іноземній валюті”.

За дебетом рахунку 30 “Готівка” відображаються надходження коштів до каси підприємства, а за кредитом відображається оплата готівкою з каси підприємства. У таблиці 2.2 наведено типову дебетово-кредитну кореспонденцію за рахунком 30 “Готівка” у ПП “Біо-Захід”.

Узагальнення інформації про наявність та рух грошових коштів (у національній та іноземній валюті на касі, поточних рахунках, іноземній валюті та інших банківських рахунках), грошових документів (у національній та іноземній валюті) зі штампами підприємства (витрати на доставку), оплачених проїзних документів та ін.) і грошових коштів у дорозі відбувається у ПП “Біо-Захід”.в Журналі 1 та відомостях до журналу 1.1, 1.2, 1.3.

У ПП “Біо-Захід” регулярно проводять інвентаризацію касових апаратів. Про початок інвентаризації істотно відповідальні особи видають розписку, форма якої зазначена в додатку 7 до Положення № 148.

Комісія перевіряє наявність коштів шляхом перерахування всієї готівки, цінних паперів, чекових книжок. Акти формуються у двох примірниках і підписується членами інвентаризаційної комісії, а також матеріально-відповідальною особою підприємства.

Типова кореспонденція рахунків обліку руху готівки в касі у ПП “Біо-Захід”

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
		Зарядити	Кредит
1.	Гроші перераховуються з банку в касу.	30	31
2.	Готівка отримана від покупця для оплати раніше відвантажених товарів (робіт, послуг).	30	36
3.	Гроші надійшли від боржника, відповідальних осіб та працівників на погашення раніше наданої позики.	30	37
4.	Безповоротну фінансову підтримку отримано готівкою.	30	42
5.	Довгостроковий кредит отримано в касі.	30	50
6.	Отримано короткостроковий банківський кредит в касі.	30	60
7.	Повернуто кошти по оплаті праці, що були надлишково видані.	30	66
8.	Отримано виручку від реалізації товарів у касу підприємства.	30	70
9.	Надійшли кошти від реалізації основних засобів.	30	74
10.	Відображено витрати на монтаж або ремонт основних засобів, які оплачуються готівкою.	15	30
11.	Гроші перераховуються з каси в банк.	31	30
12.	Замовлено газети та журнали.	39	30
13.	Довгостроковий кредит банку погашено готівкою.	50	30
14.	Погашено борги за раніше виданими борговими позиками.	51	30
15.	Довгострокові орендні зобов'язання погашено.	53	30
16.	Інші довгострокові зобов'язання погашено готівкою.	55	30
17.	Короткостроковий банківський кредит погашено.	60	30
18.	Погашено борги перед постачальниками та підрядниками.	63	30
19.	Погашено борги перед соціальним та пенсійним фондами.	65	30
20.	Працівники підприємства отримали зарплату.	66	30
21.	Погашено борги перед іншими кредиторами.	68	30

Один примірник акта передається до бухгалтерської служби приватного підприємства, інший залишається у матеріально-відповідальній особі.

Акти формуються у трьох примірниках (для матеріально-відповідальній особі, яка передала цінні папери, для матеріально-відповідальній особі, яка отримала цінності та для бухгалтерської служби) при зміні матеріально відповідальних осіб.

Інвентаризація касових апаратів проводиться в кожному підприємстві на умовах, визначених керівником, при цьому перераховується вся готівка та ведеться перевірка за касовими грошовими цінностями. Фактичний залишок готівки порівнюється з даними бухгалтерського обліку. Готівка, яка зберігається в готівковій формі, не підтверджена касовими документами, вважається надлишковою готівкою. У разі виявлення під час інвентаризації нестачі або надлишку грошових коштів у документі зазначається сума нестачі або надлишку та зазначаються обставини її виникнення. Нестачу буде відшкодовано відповідно до законодавства України, а надлишок буде перераховано в касу та оприбутковано як дохід підприємства. Типові кореспонденції інвентаризації готівки у ПП “Біо-Захід” відображаються на відповідних рахунках бухгалтерського обліку (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Типова кореспонденція рахунків інвентаризації каси у ПП “Біо-Захід”

№	Зміст операції	Кориспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
Облік нестачі готівки			
1.	Відсутність коштів була ліквідована до встановлення винної особи.	947	301
2.	Відображено на позабалансовому рахунку.	072	
3.	Відсутність коштів списується після встановлення винного (як правило, матеріально відповідальної особи).	375	716
4.	Відображено на позабалансовому рахунку.		072
5.	Сума нестачі (компенсації) утримана із заробітної плати матеріально відповідальної особи	661	375
6.	Матеріально-відповідальна особа сплачує суму нестачі в касу	301	375
Облік надлишку готівки			
1.	Оприбутковано надлишок грошових коштів у касу підприємства.	301	719

Також ПП “Біо-Захід” на постійній основі перевіряє правильність програмного забезпечення обробки касових документів, тому що касова книга введеться автоматизованим способом. Державна податкова служба України відповідно до своїх повноважень здійснюють перевірку дотримання порядку розрахунків готівкою. Керівники бізнесу відповідають за дотримання процесу розрахунків готівкою. Особи, визнані винними у порушенні порядку розрахунку готівкою,

притягуються до відповідальності в порядку, передбаченому законодавством України. Органи державної податкової служби України будуть накладати штрафи на правопорушників у разі порушення порядку розрахунків готівкою.

Рахунок 31 “Рахунки в банках” призначений для врахування наявності та руху коштів на банківських рахунках, які можуть бути використані для поточних операцій.

У ПП “Біо-Захід” використовують наступні субрахунки до рахунку 31 “Рахунки в банках” містить наступні субрахунки:

- 311 “Поточні рахунки в національній валюті”;
- 312 “Поточні рахунки в іноземній валюті”;
- 313 “Інші рахунки в банку в національній валюті”;
- 314 “Інші рахунки в банку в іноземній валюті”.

По дебету рахунку 31 “Рахунки в банках” відображається надходження коштів, за кредитом – їх використання. Типова кореспонденція рахунків обліку руху коштів на банківських рахунках у ПП “Біо-Захід” відображено у табл. 2.3.

Таблиця 2.4

Типова кореспонденція рахунків обліку руху коштів на банківських рахунках у ПП “Біо-Захід”

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1.	Гроші надійшли з каси підприємства.	31	30
2.	Гроші надійшли через інкасатора з каси підприємства.	31	33
3.	Гроші отримані від покупців.	31	36
4.	Отримано аванс від покупців.	31	68
5.	Надійшли кошти від дебіторів.	31	37
6.	Отримано довгострокову позику	31	50
7.	Заборгованість перед постачальниками буде погашена	63	31
8.	Аванс буде повернено постачальнику	37	31
9.	Короткострокова позика погашена	60	31
10.	Кошти перерахували до Національного пенсійного фонду	65	31
11.	Кошти були перераховані до бюджету на сплату податкових боргів	64	31
12.	Перераховано кошти на виплату оплати праці персоналу	661	31

На рахунку 33 “Інші кошти” узагальнюється наявність і мобільність касових документів та готівки в дорозі. За дебетом рахунку відображається надходження грошових документів до каси підприємства та коштів, що підлягають перевезенню, за кредитом – списання грошових документів та вилучення перевезених коштів після їх зарахування на відповідні рахунки.

У ПП “Біо-Захід” рахунок 33 “Інші кошти” містить такі субрахунки:

- 331 “Грошові документи в національній валюті”;
- 332 “Грошові документи в іноземній валюті”;
- 333 “Грошові кошти в дорозі в національній валюті”;
- 334 “Грошові кошти в дорозі в іноземній валюті”.

Аналітичний облік ведеться за кожним видом грошових коштів, видів грошових документів та інших ознак, що дають характеристику їх виду.

Отже, можна зробити висновок, що організація синтетичного та аналітичного обліку грошових коштів приватного підприємства здійснюється ефективно і повністю відповідає потребам внутрішніх і зовнішніх користувачів компанії.

2.3 Порядок здійснення аудиту грошових ресурсів підприємства

Сьогодні більшість підприємств є приватними, тому власники зацікавлені в утриманні свого майна. Готівка є найбільш мобільним активом, тому операції з ними є масовими і зачіпають майже всі сфери господарсько-фінансової діяльності та більш схильні до порушень та неправомірної поведінки. Але для того, щоб підприємство ефективно використовувало наявні кошти, його бухгалтерський облік і витрати повинні бути правильно організовані.

Аудит грошових коштів включає перевірку законності, доцільності використання готівки, дотримання касової дисципліни, а також достовірності та повноти відображення в обліку та звітності касових операцій відповідно до чинного законодавства. Для забезпечення якісного контролю необхідно визначити об’єкти аудиту за грошовими розрахунками, і відповідно до визначення мети та

завдань аудиту складається програма аудиторської перевірки руху грошових коштів у ПП “Біо-Захід” (табл. 3.1).

Таблиця 2.5

Основна мета, завдання та джерела забезпечення аудиту грошових коштів приватного підприємства

Основна мета	Завдання	Джерела забезпечення
Одержання достатніх доказів аудиту, переконливості у достовірності інформації про первинні документи щодо руху коштів, її доступність, повноту та оперативність відображення в бухгалтерських регістрах, ідентифікація інформації первинного документа в відомостях в бухгалтерському обліку, надійності і неупередженості відображення даних про операції із грошовими потоками у фінансових звітах.	– аналіз системи внутрішньогосподарського контролю за рухом коштів; – перевірка необхідності та законності грошових розрахунків; – перевірка правильності грошових платіжних документів; – аналіз організації обліку грошових операцій; – аналіз синтетичного та аналітичного обліку грошових операцій; – перевірка ідентичності інформації у вихідних документах, бухгалтерських регістрах та фінансовій звітності.	– діюче законодавство; – наказ про облікову політику; – первинні документи; – бухгалтерські регістри; – головна книга; – бухгалтерські довідки; – документи та довідки попередніх перевірок; – результати проведених інвентаризацій; – фінансова звітність.

Джерело: розроблено автором на основі [43, с. 266].

Предметом організації та методики проведення аудиту руху грошових коштів операції пов’язані із рухом грошових коштів суб’єкта господарювання, які відображені в основних документах, бухгалтерських регістрах, фінансовій звітності відповідно до чинного законодавства та характеристиках фінансової інформації. Організація аудиторської перевірки виглядає наступним чином:

- визначені стратегії аудиту;
- складання генерального плану та програми перевірки;
- визначення виду інформації для забезпечення перевірки;
- визначити потрібні аудиторські докази;
- вибір ефективних методів і прийомів контрольних процедур;
- оформлення робочих документів аудитора;

- аналіз результатів аудиторських процедур;
- оформлення підсумкових документів;
- формування аудиторського висновку;
- обговорення результатів аудиту з керівництвом підрозділу;
- документування перевірки (акт надання аудиторських послуг, аудиторський звіт) [43, с. 266].

Завдання і ціль аудиту визначаються аудитором при організації аудиту відповідно до умов договору. Але з методологічної точки зору необхідно визначити мету та завдання аудиту, незалежно від умов договору. Автори наукових публікацій багатозначно визначають мету аудиту грошових потоків.

В Україні в аудиторській практиці для оцінки системи внутрішнього аудиту використовується анкета. Найпростішою формою анкети є перелік основних питань, на які потрібно відповісти “так” чи “ні”. Негативна відповідь свідчить про недоліки в організації системи внутрішнього контролю, вказує на слабкі місця в організації рахунків. Ми надаємо шаблон анкети оцінки системи внутрішнього контролю (Додаток Б). Анкета містить питання, з яких аудитор робить висновки: інформаційне забезпечення працівників бухгалтерії, доступ до внутрішніх розпорядчих документів з організації касового обліку, розподіл прав та обов’язків, кваліфікація працівників бухгалтерії та інші питання.

Оцінка системи внутрішнього контролю проводиться під час складання загального плану аудиту грошових потоків (табл. 2.6).

План аудиту грошових коштів на приватному підприємстві складається із чотирьох етапів, кожен із яких є самодостатнім і включає в себе певні функції проведення аудиторської перевірки. На першому етапі здійснюється Аналіз системи внутрішнього контролю приватного підприємства, управління ризиками, визначення ступеня суттєвості, призначення моніторингової групи, або аудитора для здійснення аудиторської перевірки. Формування програми аудиту.

Другий етап включає в себе операції пов’язані із оціною результатів інвентаризацій минулих періодів, контроль за проведенням діючої інвентаризації та формування висновків. На третьому етапі відбувається здійснення аудиторських

процедур згідно із програмою аудиту. І заключний – четвертий етап – включає в себе узагальнення отриманих результатів в ході аудиторської перевірки, виявлення порушень та недоліків, оформлення узагальнюючих документів та акту наданих аудиторських послуг.

Таблиця 2.6

Загальний план аудиту грошових потоків

№	Етап перевірки	Зміст перевірки	Термін здійснення перевірки	Виконавець перевірки
1.	Підготовчий	Аналіз системи внутрішнього контролю приватного підприємства, управління ризиками, визначення ступення суттєвості, призначення моніторингової групи, або аудитора для здійснення аудиторської перевірки. Формування програми аудиту.		
2.	Фактичний	Оцінка результатів інвентаризацій минулих періодів, контроль за проведенням діючої інвентаризації та формування висновків.		
3.	Основний	Здійснення аудиторських процедур згідно із програмою аудиту.		
4.	Завершальний	Виведення результатів перевірки аудитором, оцінка виявлених недоліків, порушень та зловживань, оформлення заключних документів, формування звіту аудитора та акту наданих послуг.		

Джерело: розроблено автором на основі [44, с. 56].

За результатами тестування аудитор робить висновки щодо організації обліку грошових коштів, організації внутрішнього контролю і на основі цих висновків коригує виявлений контрольний ризик, обсяг аудиторської перевірки, планує основні контрольні процедури. Для кроків контролю визначає об'єкти контролю та компілює програму перевірки. Контроль розрахунків готівкою

починається з інвентаризації касових апаратів та коштів на банківських рахунках. Організація та проведення інвентаризації не потребує подальших досліджень. Важливе значення для аудитора мають виявлені недоліки в обліку готівкових розрахунків, їх виправлення та облік. Таким чином, аудитор отримує необхідну інформацію для попередньої оцінки організації бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю та складає програму контролю (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Програма аудиту грошових коштів

№	Аудиторські процедури	Прийоми аудиту	Аудиторські свідчення	Аудитор	Термін	Рівень довіри
1	2	3	4	5	6	7
1. Перевірка достовірності відображення грошових операцій підприємства						
1.1	Перевірка ідентичності даних Головної книги та Балансу	Документальна та арифметична перевірка	Головна книга, Баланс			індекс р.д.-8
1.2	Перевірка достовірності відображення інформації в Журналі 1 та відомостей 1.1,1.2,1.3 із Головною книгою	Документальна та арифметична перевірка	Журнал 1 та відомості 1.1,1.2,1.3, Головна книга			індекс р.д.-9
1.3	Перевірка залишків на рахунках 31, 30, 33	Документальна та арифметична перевірка	Звіт касира, виписки з банку, Журнал 1 та відомості 1.1,1.2,1.3			індекс р.д.-10
2. Перевірка дотримання ліміту готівки в касі підприємства						
2.1	Перевірка раціональності визначення величини ліміту готівки в касі	Документальна та арифметична перевірка	ВКО, ПКО, касова книга, Розрахунок ліміту залишків в касі			індекс р.д.-10
2.2	Перевірка збереження готівки для спеціальних виплат понад установлений ліміт	Документальна та арифметична перевірка	Опитування, спостереження			індекс р.д.-10

1	2	3	4	5	6	7
3. Перевірка дотримання дисципліни грошових операцій						
3.1	Перевірка цільового використання грошових коштів	Документальна, арифметична та зустрічна перевірка	ВКО, банківські виписки, чеки, авансові звіти, рах. 30,31,372,66.			індекс р.д.-10
3.2	Перевірка своєчасності повернення коштів підзвітними особами	Документальна, арифметична та зустрічна перевірка	ВКО, авансові звіти, чеки, касова книга, рах. 30,31,372, 66.			індекс р.д.-9
4. Перевірка правильності оформлення касових документів						
4.1	Перевірка за суттю та формою ВКО та ПКО	Документальна, арифметична та зустрічна перевірка	Звіт касира, ПКО, ВКО			індекс р.д.-10
4.2	Перевірка журналу реєстрації ВКО та ПКО	Документальна, арифметична та зустрічна перевірка	Касова книга, звіт касира, ПКО, ВКО, журнал реєстрації ВКО та ПКО			індекс р.д.-10
5. Узагальнення результатів перевірки						
5.1	Висновок аудиту		Робочі документи аудитора			

Джерело: самостійна розробка автора.

Практичне використання загальних організаційних сфер і методів аудиторського контролю дає можливість покращити генерацію інформації для покращення її використання в системі управління компанії. Результати вищевказаного дослідження мають на меті звернути увагу фахівців на необхідність вирішення проблем практичних організаційних та аудиторських методів у процесі виконання завдань. Тому постійні дослідження в цих напрямках є перспективними для їх розвитку.

Таким чином, аудит руху грошових коштів у ПП “Біо-Захід” є дуже важливою частиною діяльності приватного підприємства. Адже облік фінансових

результатів практично неможливо досягти без ретельної організації перерахованих вище процесів. Не секрет, що навіть при ретельній організації обліку на підприємстві не обійдеться без помилок, навіть якщо учасники процесу їх не бачать. З цієї причини необхідний аудит пуху грошових коштів. Але навіть при однаковому підході до організації виробничого процесу без помилок не обійтись. Тому необхідно провести аудит процесу руху грошових коштів на підприємстві, що займається комерційною діяльністю та оптовою торгівлею.

РОЗДІЛ 3

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ТА НАПРЯМКИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

3.1 Аналіз платоспроможності і ліквідності підприємства

У міру зростання внутрішньої та зовнішньої конкуренції на ринку вітчизняні суб'єкти господарювання часто втрачають свої позиції та банкрутують через необґрунтовану фінансово-економічну політику і особливо короткострокове недалекоглядне управління. Іншими словами, у міру адаптації до нових умов ведення бізнесу вони стикаються зі значними фінансовими труднощами через неправильний перерозподіл коштів та своїх ресурсів. У зв'язку з цим постає питання про встановлення єдиної методики оцінки та аналізу їх фінансового стану як основи для ефективного введення господарської діяльності.

Під фінансовим станом розуміється сукупність показників, що відображають здатність (спроможність) підприємства погасити свій борг. Він характеризує забезпечення фінансовими ресурсами, необхідними для нормального функціонування підприємства, його життєздатності та ефективності його інвестиційних, фінансових відносин з іншими юридичними та фізичними особами, платоспроможності та фінансової стійкості. Фінансовий стан визначає конкурентоспроможність підприємства на ринку, його імідж, можливості ділового співробітництва.

Оскільки підприємства несуть повну відповідальність за ведення своєї діяльності та запобігання банкрутствам у ринковому середовищі, роль і значення аналізу фінансового стану різних форм власності та оцінки їх ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості зростає.

Основною метою аналізу фінансового стану є своєчасне виявлення та усунення недоліків фінансової діяльності підприємства та пошук шляхів зміцнення фінансового становища та платоспроможності підприємства. Основними завданнями аналізу фінансового стану є:

- загальна оцінка економічного стану та факторів, що впливають на нього;
- розрахунок аналітичних коефіцієнтів платоспроможності, ліквідності, фінансової стійкості та рейтингу компанії, а також визначення причинно-наслідкових зв'язків між ними;
- оцінка дотримання фінансової, клірингової та кредитної дисципліни;
- аналіз ефективності використання капіталу та оцінка бізнесу компанії;
- розробка конкретних заходів, спрямованих на ефективне використання фінансових ресурсів та зміцнення фінансового становища підприємства [45, с. 36].

Для аналізу фінансового стану ПП “Біо-Захід” використовуються внутрішні та зовнішні джерела даних.

Основними джерелами інформації для аналізу є:

- фінансова звітність (баланс (ф. 1); звітні про фінансові результати (ф. 2) (Додаток В));
- інформація по аналітичному обліку тощо.

Визначальною характеристикою фінансового стану підприємства є його платоспроможність. Платоспроможність визначається здатністю підприємства швидко погасити свої короткострокові борги. Погашення боргів здійснюється готівкою. Основними ознаками платоспроможності є: наявність достатньої кількості коштів на поточному рахунку; відсутність заборгованості по торгових боргах. Кредитний рейтинг необхідний не лише компанії, а й її зовнішнім партнерам та потенційним інвесторам. Як правило, перевіряється поточна та майбутня платоспроможність.

Поточна платоспроможність характеризує поточний стан нормативно-правових актів компанії та оцінюється на основі даних про рух грошових коштів: грошові потоки повинні покривати поточні зобов'язання підприємства. Майбутня платоспроможність визначає майбутню спроможність підприємства погасити свої борги в короткостроковій перспективі і в основному досліджується за допомогою показників ліквідності.

У зв'язку з цим аналітики разом з оцінкою платоспроможності визначають ліквідність підприємства, тобто здатність конвертувати (обмінювати) запаси в платіжні інструменти (готівку).

Ступінь ліквідності визначається тим, як довго може відбуватися ця конвертація (чим коротший період, тим вища ліквідність активів). Слід зазначити, що до складу запасів входять предмети, які можна швидко продати, але зі значним зниженням ціни. Ці статті включають запаси, від продажу яких підприємство може отримати 40% або менше їх балансової вартості [46, с. 22]. У зв'язку з цим ліквідність слід враховувати: у терміни, необхідні для продажу активів; як сума, отримана від продажу активу.

Довгострокова і поточна платоспроможність залежать від рівня ліквідності. Зв'язок між коефіцієнтами платоспроможності та ліквідності показано на рис. 3.1.

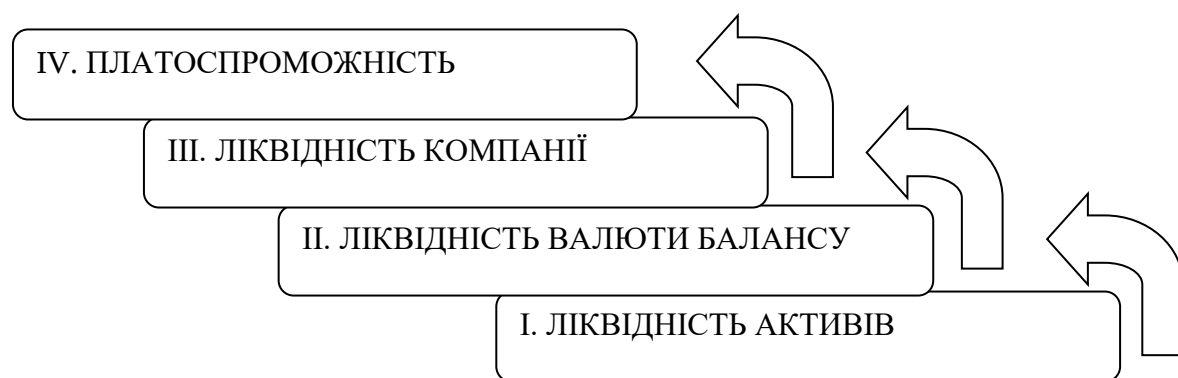

Рис. 3.1 Зв'язок між коефіцієнтами платоспроможності та ліквідності

Джерело: самостійно розроблено автором.

Ліквідні активи компанії розподіляються в такому порядку:

- готівкові кошти (у касі та на банківських рахунках);
- короткострокові фінансові інвестиції та переказні цінні папери;
- дебіторська заоргованість;
- готова продукція, товари, запаси;
- основні засоби, нематеріальні активи та незавершене виробництво.

Визначено наступні показники для оцінки платоспроможності та ліквідності в аналітичній роботі:

Коефіцієнт абсолютної ліквідності – визначається відношенням суми грошей (в готівці та на банківських рахунках) (ГК) до поточних (поточних) зобов'язань (ПЗ).

$$K_{\text{абс. л.}} = \frac{ГК}{ПЗ} \quad (3.1)$$

Граничне значення = від 0,1 до 0,2 і більше.

2. Коефіцієнт швидкої ліквідності – визначається шляхом ділення суми грошових коштів (ГК) плюс сума дебіторської заборгованості (ДЗ) на короткострокові (поточні) зобов'язання (ПЗ).

$$K_{\text{шв. л.}} = \frac{ГК + ДЗ}{ПЗ} \quad (3.2)$$

Граничне значення (норма) = 0,7 0,8 і більше.

Коефіцієнт загальної ліквідності (покриття) – визначається відношенням вартості всіх поточних активів (ОА) до поточних (поточних) зобов'язань (ПЗ).

$$K_{\text{заг. л.}} = \frac{ОА}{ПЗ} \quad (3.3)$$

Граничне значення = 2,0 або більше.

Основними завданнями аналізу ліквідності та платоспроможності є: визначення відповідності нормативним параметрам; дослідження тенденцій та їх інтенсивності; визначення факторів, що впливають на поточну ситуацію; визначення нових можливостей для змін та розвитку ліквідності та платоспроможності комерційних структур; моніторинг за виконанням управлінських рішень та ефективністю використання наявних ресурсів.

Ці показники аналізуються за звітний період, порівнюються з прогнозами та даними за попередні періоди, і таким чином досліджується динаміка їх поведінки. Здійснимо оцінку ліквідності та платоспроможності у ПП “Біо-Захід” за 2019-2021 рр. (табл. 3.1-3.2).

Таблиця 3.1

Оцінка ліквідності та платоспроможності у ПП “Біо-Захід” за 2019-2020 рр.

Показники	2019 р.	2020 р.	Граничне значення	Відхилення, + / –	
				від минулого року	від граничн. значення
1. Оборотні активи в т.ч.:	8840,3	9543,9	-	+703,6	-
а) запаси	7357,3	8347,6	-	+990,3	-
б) дебіт. заборг-сть	919,3	1157,9	-	+238,6	-
в) грошові кошти	563,7	38,4	-	-525,3	-
2. Поточні зобов’язання	7547,2	7524,4	-	-22,8	-
3. К-нт загальної ліквідності	1,171	1,268	2	+0,097	-0,732
4. К-нт швидкої ліквідності	0,196	0,159	0,8	-0,037	-0,641
5. К-нт абсолютної ліквідності	0,075	0,005	0,2	-0,07	-0,195

Таблиця 3.2

Оцінка ліквідності та платоспроможності у ПП “Біо-Захід” за 2020-2021 рр.

Показники	2020 р.	2021 р.	Граничне значення	Відхилення, + / –	
				від минулого року	від граничн. значення
1. Оборотні активи в т.ч.:	9543,9	11115,2	-	+1571,3	-
а) запаси	8347,6	9104,4	-	+756,8	-
б) дебіт. заборг-сть	1157,9	1244	-	+86,1	-
в) грошові кошти	38,4	712,1	-	+673,7	-
2. Поточні зобов’язання	7524,4	9930,4	-	+2406	-
3. К-нт загальної ліквідності	1,268	1,119	2	-0,149	-0,881
4. К-нт швидкої ліквідності	0,159	0,197	0,8	+0,038	-0,603
5. К-нт абсолютної ліквідності	0,005	0,072	0,2	+0,067	-0,128

Наочне відображення результатів вище проведеного аналізу зображено на рис. 3.2.

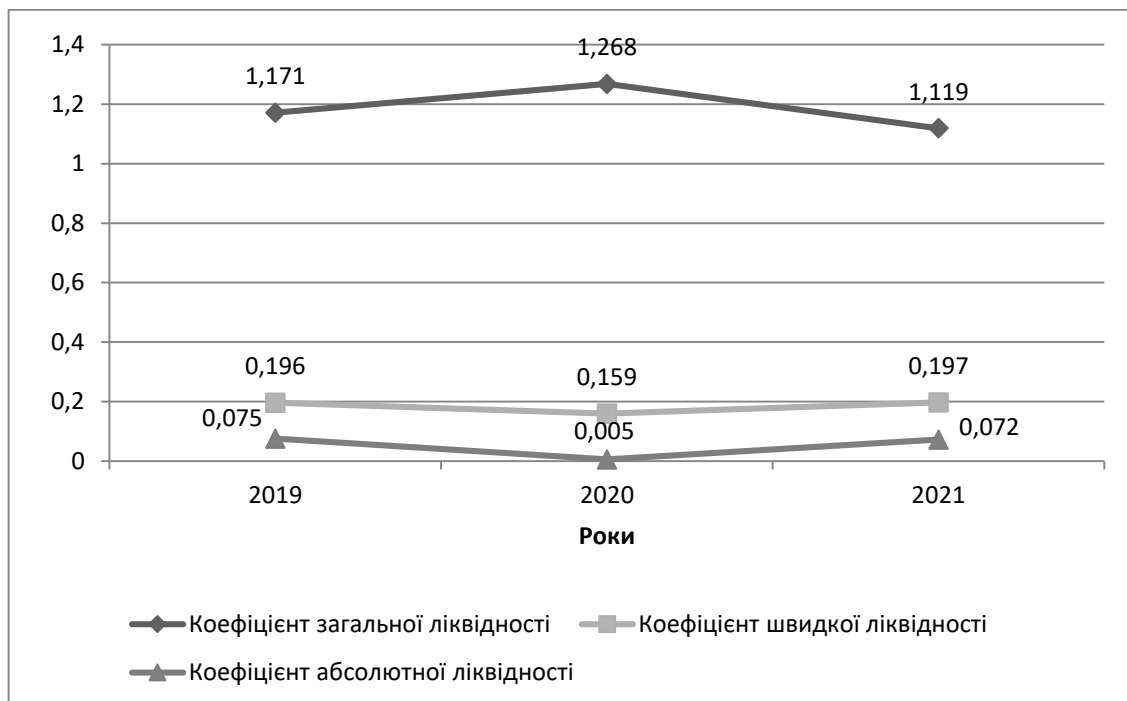

Рис. 3.2 Динаміка зміни коефіцієнтів ліквідності та платоспроможності у ПП “Біо-Захід” за 2019-2021 рр.

Отже, з вище проведеного аналізу видно, що коефіцієнт загальної ліквідності показує скільки на 1 грн. поточних зобов’язань припадає у гривнях оборотних активів. Значення даного показника за 2019-2021 рр. нижче граничного значення (>2) та демонструє критичний рівень ліквідності, а це означає, що у поточних роках приватне підприємство не повністю може погасити свої зобов’язання перед іншими суб’єктами.

Величина коефіцієнта швидкої ліквідності за 2019-2021 рр. виступає значно меншим за граничне значення, тобто приватне підприємство не має змоги негайно погасити свою короткострокову заборгованість за наявних оборотних активів. Даний коефіцієнт у 2021 р. показує, що на 1 грн. поточних зобов’язань припадає 0,197 грн. високо та середньо ліквідних оборотних активів

Значення коефіцієнта абсолютної ліквідності за 2019-2021 рр. також виступає значно меншим за граничне значення, тобто приватне підприємство не має змоги негайно погасити свою короткострокову заборгованість за наявних грошових коштів у касі та рахунках в банку. У загальному одержані показники

ліквідності говорять про негативну тенденцію на підприємстві стосовно стану платоспроможності.

3.2 Оцінка фінансової стійкості суб'єкта господарювання

Загальний підхід до вивчення рівня та розвитку виробничо-господарської діяльності в цілому у ПП “Біо-Захід”, у тому числі її технічного стану та соціального розвитку працівників, а також оцінки досягнення поставлених цілей, шляхів вивчення збору внутрішніх резервів та підвищення ефективності виробництва є найважливішим завданням аналізу діяльності підприємства.

Під час аналізу використовуються дані обліку із оперативної, статистичної та бухгалтерської звітності, застосовуються нормативні та прогностичні дані, технічні дані; здійснюється визначення впливу на ефективність діяльності машино-технологічного виробництва, організації виробництва і персоналу, планування та управління, фінансування, кредитно-грошових відносин. Для якісного проведення аналізу в компанії необхідно використовувати конкретні методи та методики та отримувати точну та своєчасну інформацію.

Одним з найважливіших етапів аналізу діяльності компанії є аналіз фінансової стійкості підприємства. При проведенні такого аналізу оцінюється динаміка, структура та досліджуються основні показники фінансової стійкості, визначаються фактори, що впливають на фінансову стійкість, внутрішні резерви підприємства для збільшення рівня фінансової стійкості тощо.

Усі процеси аналітичного забезпечення в системі управління ПП “Біо-Захід” та практичні досягнення в цій галузі можна включають в себе наступні особливості:

- аналіз функціонального характеру;
- визначення алгоритму виконання процедур ретроспективного аналізу;
- готовність до аналітичної роботи.

Це допоможе краще реалізувати головну мету внутрішнього аналізу, яка полягає у визначенні резервів для раціонального та ефективного використання

виробничих ресурсів, зниження витрат діяльності та витрат на збут, збільшення прибутку, що відображає ефективність господарських одиниць галузі.

Напрямок дій забезпечує швидке реагування в потрібний момент у виробничому процесі для вжиття тимчасових і послідовних дій у визначенні виконання плану, чого неможливо досягти, не сформувавши раціонального процесу під час початкового етапу документування. Або навіть для впровадження виробничих процесів, якщо їх результати використовуються для прогнозування короткострокової діяльності, для передбачення короткострокових змін у виробничих процесах та їх економічних наслідків, для формування оптимальних варіантів розвитку цих процесів, для вироблення рекомендацій на їх виконання [47, с. 65].

Фінансова стійкість підприємства є однією з найважливіших ознак фінансового стану суб'єкта господарювання. Він пов'язаний з рівнем залежності від кредиторів та інвесторів і в цілому характеризується співвідношенням власного капіталу до позикових коштів, що формує загальну оцінку фінансової стійкості підприємства.

Складність поняття “фінансова стійкість” відображається в наявності кількох точок зору в його тлумаченні, кожна з яких підкреслює важливість фінансової стабільності для успішного ведення бізнесу, тому кожна господарська одиниця, що має на меті бути самостійним (стійким) та фінансово життєздатним, потрібно управляти фінансовою стабільністю. Проаналізувавши уявлення про сутність і зміст поняття “фінансова стійкість” і, узагальнюючи, його основні характеристики, слід виділити декілька його ознак (рис. 3.3).

Рис. 3.3 Ознаки поняття “фінансова стійкість” у ПП “Біо-Захід”

Джерело: самостійна розробка автора.

Управління фінансовою життєздатністю включає в себе кілька кроків, починаючи від діагностики поточної фінансової стійкості, виявлення факторів і причин, які до неї призводять, і прийняття управлінських рішень для підтримки або покращення їх стану шляхом прямого впливу на компанію. План управління фінансовою стійкістю підприємства показаний на рисунку 3.4. Найважливішою особливістю цього алгоритму управління є використання на кожному етапі певного набору дій, який визначається на початку формування механізму і може бути удосконалений при його виконанні.

Рис. 3.4 План управління фінансовою стійкістю підприємства

Джерело: самостійна розробка автора.

У зарубіжній і вітчизняній обліковій та аналітичній практиці для оцінки фінансової стійкості розраховують систему показників. В економічній літературі наводиться велика кількість аналітичних показників, але найважливішими є:

1. Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності) – визначається співвідношенням між власним капіталом (ВК) і валютою балансу (ВБ) (чим вищий показник, тим вища частка власного капіталу в компанії; гранична межа - до 0,5).

$$K_{\text{авт.}} = \frac{ВК}{ВБ} \quad (3.4)$$

2. Коефіцієнт фінансової залежності – визначається як 1 – коефіцієнт автономії (гранична межа – менше 0,5).

$$Кф.з. = 1 - Кавт. \quad (3.5)$$

3. Коефіцієнт фінансової стійкості – визначається відношенням власного капіталу плюс довгостроковий борг (ДБ) до валюти балансу (критичне значення $\geq 0,7$).

$$Кавт. = \frac{(ВК + ДБ)}{ВБ} \quad (3.6)$$

4. Коефіцієнт фінансового ризику (плече фінансового важелю; ліверидж) – визначається відношенням усіх зобов'язань (залученого капіталу(ЗК)) до власного капіталу (критичне значення <1 ; вважається нормальним, якщо лише одна третина бізнес-активів (майна) складається з залученого капіталу).

$$Кф.р. = \frac{ЗК}{ВК} \quad (3.7)$$

5. Коефіцієнт маневрування власного капіталу – визначається відношенням необоротних акивів (НА) до суми власного капіталу підприємства (чим вище значення, тим краще фінансове становище; критичне значення > 1).

$$Км.в.к. = \frac{НА}{ВК} \quad (3.8)$$

6. Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власним оборотним капіталом – визначається відношенням власного оборотного капіталу (ВОА) до суми оборотних активів підприємства (чим вищий показник, тим кращий).

$$Квоа = \frac{ВОА}{ОА} \quad (3.9)$$

7. Коефіцієнт постійності активів підприємства – розраховується від відношення вартості необоротних активів до суми власного капіталу (критичне значення = 1,0).

$$Кпоа = \frac{НА}{ВК} \quad (3.10)$$

8. Коефіцієнт відношення оборотних до необоротних активів – визначається відношенням суми оборотних активів підприємства до суми необоротних (критична межа залежить від виду діяльності).

$$K_{\text{поа}} = \frac{OA}{HA} \quad (3.11)$$

Ці показники визначаються за звітний період, порівнюються з плановими даними, даними попередніх періодів і критичними значеннями, і таким чином визначають рівень фінансової стійкості підприємства, його динаміку та причини змін, що відбулися.

Проаналізуємо рівень фінансової стійкості ПП “Біо-Захід” на основі аналітичних показників (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Таблиця аналітичних показників ПП “Біо-Захід” за 2020-2021 рр.

Актив	2020 р.	2021 р.	Пасив	2020 р.	2021 р.
А I	627,6	3016,9	П I	2647,1	3165,7
А II	9543,9	11115,2	П II	-	1036,0
А III	-	-	П III	7524,4	9930,4
			П IV	-	-
Разом	10171,5	14132,1	Разом	10171,5	14132,1

Для розрахунку показників фінансового стану будемо таблицю 3.4.

Таблиця 3.4

Аналіз фінансової стійкості у ПП “Біо-Захід”

Показники	2020 р.	2021 р.	Гран. знач.	+ / –
1. Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності)	0,26	0,22	0,5	-0,04
2. Коефіцієнт фінансової залежності	0,74	0,78	0,5	+0,04
3. Коефіцієнт фінансової стійкості	0,26	0,3	0,7	+0,04
4. Коефіцієнт фінансового ризику	2,84	3,46	До 1	+0,62
5. Коефіцієнт маневрування власного капіталу	0,76	0,05	< 1	-0,71
6. Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власним оборотним капіталом	1	0,9	< 1	-0,1
7. Коефіцієнт постійності активів	0,24	0,95	1	+0,71
8. Коефіцієнт співвідношення оборотних до необоротних активів	15,2	3,68	-	-11,52

Отже, підрахувавши основні показники в таблиці, можна зробити висновок, що фінансова стабільність не значно покращилася, оскільки незначно у звітному році зріс розмір власного капіталу, проте через потреби підприємства довелося збільшило потребу в залученні коштів з інших джерел. Одержані показники

говорять про те, що підприємство є фінансово залежне, оскільки коефіцієнт автономії не перевищує граничного значення 0,5 та фінансово нестійким, адже коефіцієнт фінансової стійкості є меншим граничного значення 0,7), що в цілому є негативним явищем для досліджуваного підприємства.

3.3 Рейтинговий аналіз фінансового стану підприємства та напрямки його удосконалення

Широкий спектр аналітичних показників, що використовуються для аналізу фінансового стану компанії, повинен узагальнювати одержану інформацію для прийняття певних управлінських рішень. У зв'язку з цим у практичній діяльності обчислюють рейтингову оцінку фінансового стану компанії. Рейтингову оцінку можна використовувати для оцінки загального фінансового стану та ступеня платоспроможності підприємства. Необхідність рейтингу бізнесу впливає з бажання бізнес-одиниць орієнтуватися та отримати комплексну оцінку фінансового стану кожного господарюючого суб'єкта.

Є два важливі способи формування рейтингової оцінки: експертний та бухгалтерський (балансовий). Експертний метод заснований на інформації, отриманій в результаті опитування експертів, яким пропонується оцінити опитувану компанію на основі аналізу досвіду, кваліфікації та доступної їм кількісної й якісної інформації. Використання експертного підходу при побудові класифікації дозволяє в певних випадках виявити всі нюанси та врахувати обсяг кількісної інформації, що в кінцевому підсумку дозволяє скласти адекватну картину ситуації. Однак у застосуванні цього методу є ряд труднощів, таких як недостатня величина інформації, проблема компетентності експертів, вплив суб'єктивних факторів на експертну оцінку, складність організації експертної групи, недоліки в подібних дослідженнях.

Бухгалтерський (балансовий) метод передбачає, що аналітик використовує доступну інформацію фінансової звітності для оцінки рейтингу компанії. На основі цього він розраховує необхідні показники та використовує різні методи

обробки статистичних даних для розрахунку загального рейтингу досліджуваного підприємства або здійснює ранжування позицій. Хоча отримана оцінка є об'єктивною, вона не обов'язково повністю відображає реальну фінансову ситуацію, оскільки ґрунтується виключно на фінансовій звітності та не враховує багато якісних індикаторів підприємства [48, с. 211].

Основна ідея методології оцінки полягає в порівнянні ключових показників конкретної компанії з відповідними показниками еталонної компанії. Оскільки економічні та фінансові показники кожного компаратора відображаються в ряді показників, порівняння з еталонним суб'єктом господарювання є багатовимірним. Міра відстані норми визначається шляхом обчислення комплексного показника, функції подібних показників, подібною до відстані між точками у багатовимірному просторі. Оцінка еталонного методу базується на сукупності шести показників фінансової стійкості та платоспроможності, хоча для формування оцінки підприємства можуть бути використані й інші показники фінансово-господарської діяльності. Застосування цього методу оцінки включає наступні кроки (рис. 3.5).

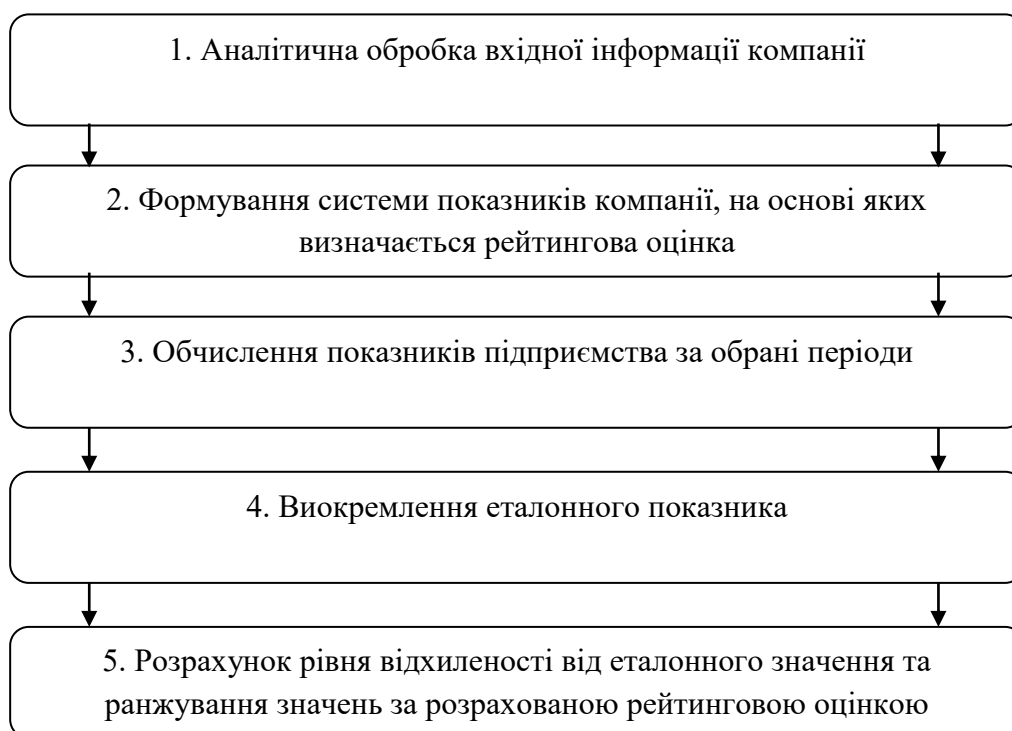

Рис. 3.5 Алгоритм проведення рейтингової оцінки у ПП “Біо-Захід”

Джерело: самостійна розробка автора.

1. Передбачається, що визначена система фінансових показників та включених до них коефіцієнтів, розрахованих на основі річної звітності та звітності подібних компаній. Розраховані показники записуються у вигляді матриці a_{ij} , у якій рядки відповідають порядковим номерам показників, а графи – порядковим номерам компаній, які порівнюються.

2. Для кожного показника визначається найкраще значення (це може бути максимальне, мінімальне або інше оптимальне значення залежно від змісту показника) і розміщується в додатковому стовпці матриці, що відповідає референтній компанії.

3. Вхідні дані представлені у вигляді таблиці a_{ij} , де $i = 1, n$ - індикаторні числа; $j = 1, m$ - кількість аналізованих циклів. У таблиці вибирається додаткова колонка $m + 1$, яка максимізує значення показників (показників референтної компанії), тобто в розрахунку є показники з позитивною тенденцією зростання. Показники в таблиці a_{ij} нормалізуються на відповідний показник порівняння, як показано в стовпці $m + 1$:

$$x_j = \frac{a_{ij}}{\max a_{ij}} \quad (3.12)$$

4. Значення коефіцієнта визначається за такою формулою:

$$R_j = \sqrt{(1 - x_{1j})^2 + (1 - x_{2j})^2 + \dots + (1 - x_{nj})^2} \quad (3.13)$$

де R_j – рейтингова оцінка; x_{ij} – стандартизований показник періоду компанії.

Компанія з найнижчим R -значенням має найвищий рейтинг. Порівняльний рейтинг може бути будь-якою кількістю контрольних показників.

Іншими словами, існує сума різниць між кожною ключовою цифрою одиниці та компанією, яка підноситься до квадрата, і від суми віднімається квадратний корінь. Геометричним змістом рейтингової оцінки є відстань між координатною точкою показників еталонного підприємства та одиничною координатною точкою, що відповідає еталонному підприємству. Таким чином, оцінка вказує, наскільки близькі показники досліджуваної компанії до показників еталонної компанії.

5. Компанії, що порівнюються, сортуються за значеннями рейтингового показника. Коли пропонується процедура опитування між компаніями з найнижчим і найвищим рейтингом, рейтинг базується на рейтинговому показнику. Найвищу оцінку отримує компанія з найнижчим рейтингом.

Представлений алгоритм побудови рейтингової порівняльної оцінки може бути використаний для порівняння як показників періоду порівняння компаній, так і рівня зміни показників за періоди порівняння. У першому випадку порівнюється поточний стан фінансово-господарської діяльності компаній, а в другому – динаміка зміни показників. Порівняння компаній є об'єктивним, коли воно проводиться на основі як показників звітного періоду, так і рівня зміни ключових показників, об'єднаних в один ключовий показник ефективності.

Перевагами наведеного вище методу для створення порівнянної рейтингової оцінки компаній є наступні особливості:

- класифікація заснована на багатовимірному економічному відображенні господарської діяльності компаній у системі показників;
- система показників базується на даних фінансової звітності компаній, що робить оцінку доступною та узагальнюючою, її може зробити зовнішній аналітик;
- дозволяє не тільки інтегрувати оцінку фінансового стану конкретного підприємства в динаміці, а й інтегрувати оцінку кожного підприємства в однорідній групі;
- рейтинг дозволяє порівнювати компанії на основі найкращих результатів серед усіх конкурентів;
- можна використовувати метод для всіх значень індикаторів - позитивних і негативних;
- досить простий алгоритм оцінки, що робить метод менш трудомістким;
- немає необхідності створювати нове програмне забезпечення;
- представлений алгоритм формування оціночного рейтингу перевірено на практиці [49].

На основі інформації, отриманої з попередніх завдань, розраховуємо рейтингову оцінку фінансового стану ПП “Біо-Захід” в динаміці (табл. 3.5).

Таблиця 3.5

Рейтингова оцінка фінансового стану ПП “Біо-Захід” за 2020-2021 рр.

Показники	2020 р.	2021 р.	Еталонне значення	Стандартизований показник, x_{ij}	
				2020 р.	2021 р.
П-ки фінансової стійкості:					
1. Коефіцієнт автономії	0,26	0,22	0,26	1	0,84
2. Коефіцієнт фінансової стійкості	0,26	0,30	0,30	0,87	1
3. Коефіцієнт маневрування власного капіталу	0,76	0,05	0,36	1	0,14
4. Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власним оборотним капіталом	1	0,90	1	1	0,9
Показники ліквідності:					
5. К-нт загальної ліквідності	1,268	1,119	1,268	1	0,89
6. К-нт швидкої ліквідності	0,159	0,197	0,197	0,81	1
7. К-нт абсолютної ліквідності	0,005	0,072	0,072	0,07	1
П-ки рентабельності:					
8. Рентабельність продажу	33,3	35,1	35,1	0,95	1
9. Рентабельність активів	53,0	74,0	74,0	0,72	1
10. Рентабельність власного капіталу	20,0	16,0	20,0	1	0,8
11. Рейтингова оцінка, R				0,99	1,2
12. Ранг підприємства				1	2

Таким чином, при проведенні рейтингової оцінки фінансового стану ПП “Біо-Захід” виявлено, що фінансовий стан у 2021 р. погіршився порівняно із 2020 р., про що свідчать рейтингові оцінки 1,2 і 0,99 відповідно. Для покращення фінансового стану приватному підприємству слід вжити певні інструменти антикризового управління, які б покращили справи компанії в цілому.

ВИСНОВКИ

Дослідивши теоретичні основи та методологічні засади обліку, аудиту та аналізу грошових ресурсів і фінансового стану підприємства, дипломну роботу можна узагальнити таким чином:

1. Грошові кошти являють собою готівку у касі підприємства, депозити до запитання, кошти на банківських рахунках, що характеризують ліквідність, тобто можна використовувати в будь-який час для виконання платежів або обмін на законний платіжний засіб. Класифікація грошових ресурсів на підприємства здійснюється за формою, типом валюти, формою зберігання, обмеженнями щодо використання, сферою підприємницької діяльності.

2. Вивчено нормативно-правове забезпечення обліку грошових ресурсів підприємства. Одними із основних нормативно-правових актів щодо бухгалтерського грошових ресурсів ПП “Біо-Захід” є: Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність України”, Податковий кодекс України, Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової інформації”, МСБО 7 “Звіт про рух грошових коштів”, МСБО 21 “Вплив змін валютних курсів”, Закон України “Про банки і банківську діяльність”, Положення про ведення касових операцій у національній валюті України тощо. Слід зазначити, що дана ділянка обліку повністю забезпечення нормативним регулюванням з боку державних органів.

3. Аналіз фінансової ситуації має на меті виявлення внутрішніх проблем компанії з метою консультування, обґрунтування та прийняття управлінських рішень. Можна виокремити наступні основні групи показників аналізу фінансового стану, а саме: показники майнового стану активів, показники ліквідності та платоспроможності, показники ділової активності, показник рентабельності, показники ринкової діяльності тощо.

4. Первинні документи є найважливішими документами для фіксації господарських операцій. Основні первинні записи створюються під час операції, але у випадках, коли це неможливо, відразу після їх завершення. Документальне

оформлення обліку грошових коштів у ПП “Біо-Захід” включає в себе значну кількість необхідних первинних документів: ПКО, ВКО, чеки, квитанції та ін.

5. Досліджено аналітичний та синтетичний облік грошових коштів у ПП “Біо-Захід”. Для обліку готівки в касі використовують активний рахунок 30 “Готівка” з відповідною аналітикою; для коштів на рахунках в банку – 31 “Рахунки в банках”; для інших коштів – 33 “Інші кошти”. В загальному організація синтетичного та аналітичного обліку грошових коштів приватного підприємства здійснюється ефективно і повністю відповідає потребам внутрішніх і зовнішніх користувачів компанії.

6. Для проведення аудиту грошових коштів аудитор здійснює перевірку законності, доцільності використання готівки та коштів на банківських рахунках, дотримання касової дисципліни, а також достовірності та повноти відображення в обліку та звітності касових операцій відповідно до чинного законодавства. У ході дослідження методики проведення аудиту грошових коштів у ПП “Біо-Захід” нами розроблено анкети оцінки системи внутрішнього контролю операцій із грошовими коштами.

7. Проведено аналіз платоспроможності і ліквідності ПП “Біо-Захід”. Платоспроможність визначається здатністю підприємства швидко погасити свої короткострокові борги. Ліквідність підприємства являє собою здатність конвертувати (обмінювати) активи в платіжні інструменти (готівку). У загальному одержані показники ліквідності говорять про негативну тенденцію на підприємстві стосовно стану платоспроможності.

8. Здійснено оцінку фінансової стійкості суб’єкта господарювання. При проведенні такого аналізу оцінюється динаміка, структура та досліджуються основні показники фінансової стійкості, визначаються фактори, що впливають на фінансову стійкість, внутрішні резерви підприємства для збільшення рівня фінансової стійкості тощо. підрахувавши основні показники в таблиці, можна зробити висновок, що фінансова стабільність не значно покращилася, оскільки незначно у звітному році зріс розмір власного капіталу, проте через потреби підприємства довелося збільшити потребу в залученні коштів з інших джерел.

Одержані показники говорять про те, що підприємство є фінансово залежне, оскільки коефіцієнт автономії не перевищує граничного значення 0,5 та фінансово нестійким, адже коефіцієнт фінансової стійкості є меншим граничного значення 0,7), що в цілому є негативним явищем для досліджуваного підприємства.

9. Проведено рейтинговий аналіз фінансового стану ПП “Біо-Захід”. Визначено, що є два важливі способи формування рейтингової оцінки: експертний та бухгалтерський (балансовий). При проведенні рейтингової оцінки фінансового стану ПП “Біо-Захід” виявлено, що фінансовий стан у 2021 р. погіршився порівняно із 2020 р., про що свідчать рейтингові оцінки 1,2 і 0,99 відповідно. Для покращення фінансового стану приватному підприємству слід вжити певні інструменти антикризового управління, які б покращили справи компанії в цілому.

Список використаних джерел

1. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова Правління Національного банку України №148 від 29.12.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#Text> (дата звернення: 30.11.2021)
2. Бабіч В.В., Сагова С.В. Фінансовий облік (облік активів): Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2016. 282 с.
3. Дерій М. Дефініції “грошові кошти” і “грошові потоки”: відмінності та взаємозв’язок. *Економічний аналіз*. 2010. Вип. 6. С. 60-64.
4. Несходовський І.С. Облік грошових коштів та контроль їх виконання в підприємствах торгівлі: автореф. дис... канд. екон. наук : 08.00.09. К., 2009. 20 с.
5. Івченко Л.В. Сутність грошових коштів: підходи до визначення. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Вип. 10. С. 798-803.
6. Остафійчук С.М. Грошові кошти та їх еквіваленти – найліквідніші активи підприємства. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Економіка. 2011. Спецвип. 33. Ч. 2. С. 215-220.
7. Бутинець Ф.Ф., Виговська Н.Г., Івахненко С.В., Малюга Н.М. та ін. Бухгалтерський словник. / за ред.: Ф.Ф. Бутинець. Житомир: ПП “Рута”, 2011. 220 с.
8. Осовська Г.В., Юркевич О.О., Завадський Й.С. Словник. К.: Кондор, 2019. 360 с.
9. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Партин Г.О. Облік і аудит: Термінологічний словник. Львів: „Центр Європи”, 2017. 671 с.
10. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 (МСБО 7) “Звіт про рух грошових коштів” від 01.01.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 30.11.2021)
11. НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” від 28.02.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 30.11.2021)

12. Сопко В. В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу: підручник. К. : КНЕУ, 2017. 411 с.
13. Павловська О.В. Фінансовий аналіз: навч.-метод. посібник для самост. вивчення дисципліни. К.: КНЕУ, 2016. 388 с.
14. Бандурка О.М., Коробов М.Я. Фінансова діяльність підприємства К.: ЛИБІДЬ, 1998. 323 с.
15. Кундря-Висоцька О. П. Бухгалтерський облік: навч. посіб. К. : Алерта, 2019. 303 с.
16. Савлук М. І. Гроші та кредит: підручник. К.: КНЕУ, 2002. 598 с.
17. Вигівська І.М. Особливості складання звіту про рух грошових коштів за вітчизняними та міжнародними стандартам. *Вісник ЖДТУ*. 2009. № 4(34). – С. 41-49.
18. Онищенко О. В. Облік та оцінка фінансових інвестицій в сучасних умовах на підприємствах України. *Регіональні перспективи*. 2012. №1(20). С.127-129.
19. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 “Звіт про рух грошових коштів” від 01.01.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.12.2021 р.)
20. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку “Вплив змін валютних курсів” від 01.01.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.12.2021 р.)
21. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 29 “Фінансова звітність в умовах гіперінфляції” від 01.01.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.12.2021 р.)
22. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 р. (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.12.2021 р.)
23. Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 р. (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.12.2021 р.)
24. Цивільний кодекс України № 435-IV від 19.06.2003 р. (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.12.2021 р.)

25. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” № 996-XIV від 16.07.1999 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.12.2021 р.)

26. Закон України “Про банки і банківську діяльність” № 2121-III від 07.12.2000 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.12.2021 р.)

27. Голубнича Г.П. Фінансова звітність та первинна документація українських підприємств при застосуванні МСФЗ. *Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка*. Серія: Економіка. 2017. № 150. С. 29-34.

28. Закон України “Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку” № 1971-IX від 16.12.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.12.2021 р.)

29. Закон України “Про застосування реєстраторів розрахунків і касових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг” 265/95-ВР від 06.05.1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.12.2021 р.)

30. П(С)БО 21 “Вплив змін валютних курсів” від 10.08.2000 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.12.2021 р.)

31. П(С)БО 22 “Вплив інфляції” 28.02.2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.12.2021 р.)

32. Інструкція № 492 “Про порядок відкриття та використання рахунків у національній та іноземній валюті” від 12.11.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.12.2021 р.)

33. Методичні рекомендації із застосування регістрів бухгалтерського обліку, затверджені наказом Міністерства фінансів України № 356 від 29.12.2000р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.12.2021 р.)

34. Деркач О.В. Проблеми аналізу фінансового стану підприємства. URL: <http://www.ekonomy.nauka.com.ua/?op=1;'=z> 1982 (дата звернення: 15.12.2021 р.)

35. Аверіна М.Ю. Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства: шляхи покращення. *Актуальні проблеми економіки*. 2012. №9. С. 92-100.

36. Базилінська. О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2018. 328 с.
37. Заюкова М.С. Теоретичні аспекти дефініції “Фінансовий стан підприємства”. URL: <http://intkonf.org/kenzayukovamskjvalchukapteoretichnia-spektidefinitiyifinansjviystanpidpriemstva/>
38. Черниш С.С. Проблеми застосування методик аналізу фінансового стану на вітчизняних підприємствах. Всеукраїнський наукововиробничий журнал “Інноваційна економіка”. 2012. № 5. С. 142-146.
39. Шморгун Н.П., Головка І.В. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. К.: ЦНЛ, 2016. 528 с
40. Прохар Н. В. Облік доходів, витрат і фінансових результатів: проблеми теорії та практики: монографія. Полтава: РВВ ПУЕТ, 2016. 257 с.
41. Литвинчук Т.В. Грошові потоки в системі правління підприємством. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2019. № 6. С. 86-90.
42. Інструкції про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків - резидентів і нерезидентів № 492 від 12.11.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 18.02.2022 р.).
43. Подмешальська Ю.В. Оцінка якості обліку в аудиті. *Вісник Дніпропетровського університету*. Серія “Економіка”. 2016. Вип. 5 (4). С. 265-270.
44. Огійчук М.Ф. Аудит: організація і методика: навчальний посібник для вузів. К.: Алерта, 2018. 584 с.
45. Цигилик І.І. Економічний аналіз господарської діяльності підприємства: навчальний посібник. К.: ЦНЛ, 2014. 123 с.
46. Ткачук Г.Ю. Антикризове управління підприємством: методичні вказівки. Житомир: ЖДТУ, 2018. 45 с.
47. Стригуль Л.С. Теоретико-методичне забезпечення визначення фінансової стійкості підприємств різних організаційно-правових форм в умовах мінливого середовища. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2016. Вип. 6. С. 64-67.

48. Школьник І.О. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 368 с.

49. Месель-Веселяк В.Я., Грищенко О.Ю. Рейтингова оцінка регіонального соціально-економічного розвитку аграрного сектору України: методика, розрахунки. Економіка АПК. 2017. № 11. С.11-17 URL: http://www.eapk.org.ua/sites/default/files/eapk/2017/11/eapk_2017_11p_11_17.pdf

Підходи до розуміння сутності терміна “грошові кошти”

№	Автор	Визначення
1.	Бабіч В.В. та Сахова С.В. [2, с. 98]	Грошові кошти – це грошова одиниця України та іноземна валюта.
2.	Дерій М. [3, с. 62]	Готівка є основною складовою готівкових та безготівкових розрахунків між державними бюджетними установами та підприємствами.
3.	Несходовський І.С. [4, с. 5]	Готівка – це абстрактна міра економічних процесів, явищ, об'єктів, яка приймає суб'єкти як засіб платежу
4.	Івченко Л.В. [5, с. 801]	Грошові кошти – це бухгалтерське поняття, яке відображає найбільш ліквідні активи бізнесу і може мати форму готівки, банківських рахунків, депозитів до запитання
5.	Остафійчук С.М. [6, с. 218]	Готівка виступає як грошові кошти в касі підприємства, депозитні вклади, кошти на банківських рахунках, які характеризуються повною ліквідністю, тобто в будь-який момент можуть бути використані для ремонту або обміну на законний платіжний засіб
6.	Бутинець Ф.Ф. [7, с. 54]	Гроші – це знак металу та/або паперу, який є мірою вартості на момент продажу і служить універсальним еквівалентом, тобто, скажімо, вартості всіх інших товарів і обмінюються один з одним. Гроші бувають електронні, кредитні, паперові
7.	Осовська Г.В. [8, с. 114]	Грошові кошти виступають як доходи та надходження, накопичені у грошовій формі на рахунках підприємств, організацій, установ, домогосподарств, банків і використовуються для задоволення власних потреб або вкладень у вигляді банківських коштів
8.	Завгородній А.Г. та Партін Г.О. [9, с. 202]	Грошова одиниця – це явище, яке зовні відрізняється один від одного: розрахункові одиниці, що стосуються цін товарів, національних банкнот, іноземної валюти, банківських рахунків тощо.
9.	МСБО 7 “Звіт про рух грошових коштів” [10]	Гроші складаються з готівки та депозитів до запитання
10.	НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” [11]	Гроші (грошові кошти) – це готівка, кошти на банківських рахунках та депозити до запитання.

Тест внутрішнього контролю грошових коштів у національній валюті

№	Зміст питання	Варіант відповіді		
		Так	Ні	Інший
1.	Чи існує у суб'єкта господарювання наказ про облікову політику?			
2.	Чи висвітлені у наказі про облікову політику елементи облікового процесу касових операцій?			
3.	Чи є посадова інструкція касира?			
4.	Чи відбувається суміщення функцій касира та облікового працівника?			
5.	Чи контролюється виконання обов'язків касира головним бухгалтером чи старшими за посадою?			
6.	Чи висока плинність робітників бухгалтерської служби?			
7.	Інвентаризація коштів у касі та банківських рахунках проводиться один раз на рік перед складанням фінансової звітності?			
8.	Чи встановлений ліміт каси?			
9.	Хто дає дозвіл на видачу готівки: - керівник; - головний бухгалтер; - інша, уповноважена особа			
10.	Чи має касир право виписувати видаткові та прибуткові касові ордери?			
11.	Цільове використання коштів контролюється: - головним бухгалтером; - бухгалтером			
12.	Головний бухгалтер має вищу освіту?			
13.	Чи належним чином організовані умови зберігання готівки, грошових документів, чекових книжок?			
14.	Чи перевіряється тотожність інформації Головної книги, облікових регістрів, Балансу, Звіту про рух грошових коштів?			
15.	. Дотримання касової дисципліни контролюється: - головним бухгалтером; - внутрішнім контролем; - бухгалтером			

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 3 розділу 1)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дати (рік, місяць, число)	Код		
		2021	01	01
ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО "БІО-ЗАХІД"	за ЄДРПОУ	31790301		
Територія ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА	за КОАТУУ	2610100000		
Організаційно-правова форма господарювання приватна	за КОПФГ	120		
Вид економічної діяльності інші види роздрібної торгівлі плом'яним харчуванням	за КВЕД	47.99		
Середня кількість працівників, осіб 41				
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон вулиця Богачинська, буд. 184, кв. 65, м. ІВАНО-ФРАНКІВСЬК, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 76018		0342500598		

І. Баланс на 31 грудня 2020 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного року		На кінець звітного періоду
		3	4	
І. Необоротні активи	1000	-	-	
Нематеріальні активи	1001	-	-	
первісна вартість	1002	(-)	(-)	
накопичена амортизація	1005	-	-	
Незавершені капітальні інвестиції	1010	821,4	627,6	
Основи засоби :	1011	2 138,4	2 138,4	
первісна вартість	1012	(1 317,0)	(1 510,8)	
знос	1020	-	-	
Довгострокові біологічні активи	1030	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції	1090	-	-	
Інші необоротні активи	1095	821,4	627,6	
Усього за розділом І				
ІІ. Оборотні активи	1100	7 357,3	8 347,6	
Запаси :	1103	-	-	
у тому числі готова продукція	1110	-	-	
Поточні біологічні активи	1125	919,3	978,8	
Дебиторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1135	-	179,1	
Дебиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1136	-	-	
у тому числі з податку на прибуток	1155	-	-	
Інша поточна дебиторська заборгованість	1160	-	-	
Поточні фінансові інвестиції	1165	563,7	38,4	
Гроші та їх еквіваленти	1170	-	-	
Витрати майбутніх періодів	1190	-	-	
Інші оборотні активи	1195	8 840,3	9 543,9	
Усього за розділом ІІ	1200	-	-	
ІІІ. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1300	9 661,7	10 171,5	
Баланс				

Позов	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паданий) капітал	1400	1,0	1,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (нескоритий збиток)	1420	2 113,3	2 646,1
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	2 114,3	2 647,1
II. Довгострокові зобов'язання, цілісне фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	1 169,9	1 085,2
Поточна кредиторська зборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	5 194,1	5 404,4
розрахунками з бюджетом	1620	51,6	80,8
у тому числі з податку на прибуток	1621	39,6	39,4
розрахунками зі страхування	1625	2,0	7,4
розрахунками з оплати праці	1630	58,7	55,5
Доходи майбутніх періодів	1655	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 070,9	891,1
Усього за розділом III	1695	7 547,2	7 524,4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	9 661,7	10 171,5

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2020 Р

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	60 381,0	59 173,9
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	60 381,0	59 173,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(53 899,0)	(53 389,1)
Інші операційні витрати	2180	(5 602,9)	(4 947,2)
Інші витрати	2270	(229,6)	(204,4)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(59 731,5)	(58 540,7)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	649,5	633,2
Податок на прибуток	2300	(116,9)	(114,0)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	532,6	519,2

Керівник

Головний бухгалтер

Симків Богдан Стефанович

(підпис, прізвище)

Вульчон Галина Андріївна

(підпис, прізвище)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО "БЮ-ЗАХІД"	Дата (рік, місяць, число)	Коди
Територія	ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА	за СДРНОУ	2022 01 01
Організаційно-правова форма господарювання	приватна	за КАТОТТГ	31790301
Вид економічної діяльності	Інші види роздрібної торгівлі поза магазинним	за КОПФГ	U426640100010043781
Середня кількість працівників, осіб	42	за КВЕД	120
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком		47.99
Адреса, телефон	вулиця Вовчинська, буд. 184, кв. 65, м. ІВАНО-ФРАНКІВСЬК, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 76018		0342500598

І. Баланс на 31 грудня 2021 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
Первісна вартість	1001	-	-
Накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	627,6	3 016,9
первісна вартість	1011	2 138,4	4 794,4
знос	1012	(1 510,8)	(1 777,5)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	627,6	3 016,9
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	8 347,6	9 104,4
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	978,8	991,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	179,1	252,2
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	38,4	712,1
Витрати майбутніх періодів	1170	-	54,7
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	9 543,9	11 115,2
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	10 171,5	14 132,1

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паісовий) капітал	1400	1,0	1,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2 646,1	3 164,7
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	2 647,1	3 165,7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	1 036,0
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	1 085,2	2 600,0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	5 404,4	5 159,3
розрахунками з бюджетом	1620	80,8	87,1
у тому числі з податку на прибуток	1621	39,4	35,7
розрахунками зі страхування	1625	7,4	4,0
розрахунками з оплати праці	1630	55,5	72,5
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	891,1	2 007,5
Усього за розділом III	1695	7 524,4	9 930,4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	10 171,5	14 132,1

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2021 р.

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	56 410,2	60 381,0
Інші операційні доходи	2120	26,6	-
Інші доходи	2240	0,9	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	56 437,7	60 381,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(49 088,7)	(53 899,0)
Інші операційні витрати	2180	(6 603,5)	(5 602,9)
Інші витрати	2270	(113,1)	(229,6)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(55 805,3)	(59 731,5)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	632,4	649,5
Податок на прибуток	2300	(113,8)	(116,9)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	518,6	532,6

Керівник

Богдан Стефанович

(підпис)

(підпис)

ЕП Сімків Богдан
Стефанович

Сімків Богдан Стефанович

ЕП Вульчин

Ганна Андріївна

(ініціали, прізвище)

Вульчин Ганна Андріївна

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад